

PASAULIO PARLAMENTŲ PIRMININKIŲ SUSITIKIMAS NIUJORKE

Lietuvos Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė Niujorke vykstančiame 10-ajame Parlamentų Pirmininkių konferencijoje pagrindinį dėmesį skyrė Rusijos agresijai prieš moteris Ukrainoje ir pakvietė susitikimo dalyvius kartu išreikšti solidarumą su neteisėtai pagrobta bei Rusijoje įkalinta Ukrainos lakūne ir parlamento nare Nadia Savčenko.

„Turime būtinai pareikšti paramą ir solidarumą daugiau nei metus neteisėtai kalinamai Ukrainos karinių pajėgų pilotai ir išrinktai Ukrainos parlamento narei Nadiai Savčenko“, – konferencijos dalyviams kalbėjo Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė.

Parlamento vadovė taip pat pažymėjo, kad nepaisant gerų tarptautinės bendruomenės ketinimų ir pastangų, nutraukti smurto prieš moteris konfliktų apimtos zonos kol kas nepavyksta.

„Moterys ir mergaitės paprastai tampa pirmosiomis konflikto aukomis. Jos neproporcingai daug nukenčia

dėl gyventojų perkėlimo, teisių atėmimo, marginalizacijos, prievartos. Pirmiausia patiria seksualinę prievartą, prievartavimus, priverstines vedybas. <...> Paskutinių konfliktų metu, pavyzdžiui, vykstant Rusijos agresijai prieš Ukrainą, atsirado daug perkeltųjų asmenų. Pusė iš jų yra moterys, kurioms konfliktas smogia labiausiai: tiek fiziškai, tiek psichologiškai“, – kalbėjo Seimo Pirmininkė.

Parlamento vadovė apžvelgė prieš penkiolika metų Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos priimtos rezoliucijos Nr. 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo įgyvendinimą. Seimo Pirmininkės Loretos Graužinienės nuomone, norint prasmingai įgyvendinti minėtąją rezoliuciją būtina aktyvi Jungtinių Tautų narių ir regioninių organizacijų partnerystė, taip pat specialūs, racionalūs nacionaliniai veiksmų planai.

Savo kalboje Parlamento vadovė pabrėžė ir moterų vaidmens svarbą, aktyviai siekiant pokyčių, skatinant ir palaikant taiką bei saugumą.



Lietuvos Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė Jungtinėse Amerikos Valstijose dalyvavo 10-ajame Moterų parlamentų pirmininkių susitikime.

www.lrs.lt

„Tvari taika yra neatskiriama nuo lyčių lygybės. Artimiausiais metais moterys turi atlikti pagrindinį vaidmenį, pereinant nuo smurto prie taikos“, – sakė Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė.

Pasak Parlamento vadovės,

Lietuva tvirtai laikosi įsipareigojimų skatinti moterų, taikos ir saugumo klausimų sprendimą šalies viduje ir palaikydama santykius su kitomis šalimis. Vyksta paskutinis Antrojo nacionalinio veiksmų plano dėl moterų, taikos ir saugumo

rengimo etapas, ketinama atnaujinti įsipareigojimus kovoti su konfliktų pasekmėmis moterims ir mergaitėms, skatinti moteris dalyvauti priimant sprendimus.

Seimo Pirmininkės patarėja Neringa Mikėnaitė

ŠIAULIUOSE – NATO ORO POLICIJOS MISIJOS KONTINGENTO PASIKEITIMO ŠVENTĖ

Rugpjūčio 31 d. Lietuvos kariuomenės Aviacijos bazėje Šiauliuose vyko oficiali NATO oro policijos Baltijos šalyse dalyvaujančių kontingentų pasikeitimo ceremonija. Misiją baigusi sustiprintai oro policijos misijai vadovavusi Norvegija šias funkcijas perdavė Vengrijai. Oficialiai misiją Vengrija pradėjo rugsėjo 1 dieną.

Misijai Vengrija skiria keturis naikintuvus JAS-39 „Gripen“ ir per 100 karių: pilotų, technikos specialistų, logistų, kt. srities personalą.

Kontingentų pasikeitimo šventėje, dalyvavo krašto apsaugos ministras Juozas Olekas, Vengrijos gynybos ministras Csaba Hende, Norvegijos kontingento vadas pulkinininkas

leitenantas Ivar Magne Stene, Italijos kontingento vadas pulkininkas Vito Cracas, Vengrijos kontingento vadas pulkininkas leitenantas Fekete Tamas, Norvegijos ir Vengrijos kontingentų kariai, kiti svečiai.

Tai bus pirmas kartas, kai Vengrijos karinių oro pajėgų kariai dalyvaus šioje misijoje ir saugos NATO oro erdvę virš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Vengrus iš Amari bazės Estijoje sustiprins Vokietijos karinės oro pajėgos su keturiais naikintuvais „Eurofighter Typhoon“.

Baltijos valstybės siekia, kad pagrindinis NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse vykdomas kontingentas Šiauliuose būtų sustiprintas papildomais pajėgumais tiek

Estijoje, tiek ir Lietuvoje ir dėl to nuolat konsultuojamasi su sąjungininkais. Sąjungininkai ir NATO vadavietės nuolat vertina padėtį ir esant poreikiui gali nedelsiant atsiųsti papildomus sustiprinimo pajėgumus.

NATO šalys pradėjo siųsti savo karius ir naikintuvus saugoti Baltijos šalių oro erdvę nuo 2004 metų kovo, Lietuvai, Latvijai ir Estijai tapus NATO narėmis. NATO priėmė sprendimą sustiprinti Oro policijos misiją Baltijos šalyse 2014 m. pavasarį netrukus po Rusijos įvykdytos Krymo aneksijos. Vėliau NATO priėmė sprendimus dėl saugumo priemonių ne tik ore, bet ir sausumoje bei jūroje.

LR KAM

PRANCŪZIJA SMERKIA VENGRIJĄ

Paryžius, rugpjūčio 30 d. (ELTA). Prancūzijos užsienio reikalų ministras Lorenas Fabiusas (Laurent Fabius) griežtai sukritikavo Vengrijos vyriausybę, nutiesusią spygliuotos vielos užtvartą pasienyje su Serbija, praneša agentūra AFP.

Vengrija negerbia „bendrų Europos vertybių“. „Žinoma“, kad tvora vėl turi būti išardyta, pabrėžė jis.

LIETUVA SMERKIA NETEISĖTĄ RUSIJOS TEISMO NUOSPRENDĮ

Lietuva griežtai smerkia šiandien priimtą Rusijos Federacijos Rostovo prie Dono miesto teismo sprendimą įkalinti Ukrainos piliečius – režisierių Olegą Sencovą ir visuomenės aktyvistą Aleksandrą Kolčenko, rašoma Lietuvos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus rugpjūčio 25 dienos laiške Ukrainos užsienio reikalų ministrui Pavlo Klimkinui.

Ministras pabrėžė, kad Lietuva remia Ukrainos poziciją, kad Rusijos teisėsaugos institucijų veiksmai Ukrainos piliečių O. Sencovo, A. Kolčenko, taip pat lakūnės Nadijos Savčenko ir kitų atžvilgiu, neteisėtai juos

sulaikant, ribojant jų teises į gynybą ir kalinant, pažeidžia pagrindinius tarptautinės teisės principus, žmogaus teises ir pagrindines laisves.

Lietuva ragina Rusijos valdžios ir teisėsaugos institucijas gerbti žmogaus teises ir atsakingai vykdyti savo tarptautinius įsipareigojimus šioje srityje, objektyviai ištirti Ukrainos piliečių neteisėto sulaikymo ir kalinimo aplinkybes ir nubausti asmenis, atsakingus už šiuos veiksmus, taip pat nedelsiant išlaisvinti Rusijos teritorijoje neteisėtai laikomus Ukrainos piliečius ir sudaryti jiems sąlygas saugiai grįžti į Tėvynę. **LR URM**

JAV KRITIKUOJA EGIPTĄ DĖL ŽURNALISTAMS SKIRTŲ BAUSMIŲ

Vašingtonas, rugpjūčio 30 d. (ELTA). JAV vyriausybė neleistinu spaudos laisvės ribojimu pavadino trims „Al Jazeera“ žurnalistams Egipte skirtas kalinimo bausmes. „Jungtinės Valstijos labai nusivylusios ir sunerimusios dėl nuosprendžio“, – pareiškė JAV valstybės departamento atstovas Džonas Kirbis (John Kirby), kurio remiasi AFP.

„Spaudos laisvė tirti, pranešti ir komentuoti – net jei jos pers-

pektyva nepatinka ar vertinama prieštaringa – yra labai svarbi kiekvienai laisvai visuomenei ir esminė demokratijos plėtrai“, – pabrėžė jis. Todėl JAV ragina Egipto vyriausybę „imtis visų turimų priemonių, kad būtų panaikintas šis nuosprendis, griauantis stabilumui ir plėtrai reikalingą nuomonės laisvę“.

Teismas nuteisė tris „Al Jazeera“ žurnalistus trejiems metams kalėjimo dėl klaidingų žinių skleidimo.



Vengrijos naikintuvai Lietuvos kariuomenės aviacijos bazėje Šiauliuose.

LR KAM

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Minint Molotovo-Ribbentropo pakto 76-ąsias ir Baltijos kelio 26-ąsias metines, prezidentė Dalia Grybauskaitė Lietuvos žmones ragina būti solidariais ir vertinti savo laisvę. „Ši diena mūsų atmintyje yra labai skaudi, tačiau kartu ji teikia šviesią viltį ir ryžtą. Niekada nepamiršime, kaip prieš 76 metus dėl Molotovo-Ribbentropo pakto tapome niekšingų mainų objektu. Buvome ilgam pavergti, bet laisvės troškimas liko nenugalėtas, todėl šiandien didžiuojamės prieš 26 metus išėję į Baltijos kelią, tapusį nacionalinio išsivadavimo proveržiu.

Taip pat prisimename išskirtinę mūsų disidentų drąsą – tai jie prieš 28 metus šią dieną prie Adomo Mickevičiaus paminklo viešai pasmerkė brutalius slaptuosius susitarimus. Minime laisvės kovų dalyvius, partizanus, tremtinius – jų auka, sudėta ant laisvės aukuro, įpareigoja kurti, saugoti ir stiprinti mūsų valstybės pamatus. Baltijos kelyje parodėme, kad ne tik galime būti laisvi, bet ir galime įveikti, rodos, neįveikiamus sunkumus. Todėl ir šiandien būkime laisvi ir mokėkime vertinti savo laisvę. Būkime solidarūs ir būkime vieningi”, – sako prezidentė.

Lietuvos Vyriausybės posėdyje pritarta Teisingumo ministerijos siūlymui pritarti grupės Seimo narių iniciatyvai kartu su **Seimo rinkimais kitų metų spalio 9 d. surengti ir referendumą dėl dvigubos pilietybės**, rašoma ministerijos pranešime spaudai. Teisingumo ministerija siūlo patikslinti referendume ketinamo teikti klausimo dėl LR Konstitucijos 12 straipsnio keitimo formuluotę. „Mūsų siūloma formuluotė suteikia prioritetą Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimui piliečiams, kurie emigruoja į užsienį, ir jų vaikams, kad išliktų ryšiai su viltimi sugrįžti”, – pažymi teisingumo ministras Juozas Bernatonis.

Dalis Seimo narių referendume siūlo balsuoti dėl Konstitucijos 12 str. 2 dalies pripažinimo netekusia galios. Teisingumo ministerijos nuomone, referendume siūloma keisti Konstitucijos 12 str. 2 dalies nuostatą ją išdėstant taip: „Lietuvos piliečiai pagal kilmę, įgiję kitos valstybės pilietybę, išsaugo Lietuvos Respublikos pilietybę. Kiti asmenys negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės piliečiai, išskyrus įstatymo nustatytus atskirus atvejus”.

Grupė Lietuvos piliečių, pasivadinę „Talka: Už Lietuvos valstybinę kalbą”, ketina surinkti 50 000 Lietuvos piliečių parašų, kad Seimas svarstytų įstatymą, pagal kurį pavardės nelietuviškais rašmenimis būtų leidžiamos tik papildomame paso puslapyje. Lietuvos lenkų atstovai sako, kad toks projektas problemos neišspręs. Septyniolika kultūrininkų, menininkų, visuomenininkų ir politikų kreipėsi į vyriausiąją rinkimų komisiją, prašydami teisės rinkti gyventojų parašus, kad galėtų pateikti jų parengtą įstatymo projektą, pagal kurį pavardės nelietuviškais lotyniško pagrindo rašmenimis būtų leidžiamos tik paso kitų įrašų skyriuje arba tapatybės kortelės kitoje pusėje. Jei jiems pavyks surinkti 50 000 parašų, pagal Konstituciją Seimas jų parengtą projektą svarstyti privalės.

Šiuo metu Seimas svarsto du projektus dėl nelietuviškų pavardžių rašybos – vieną, parengtą valdančiųjų, kuris leistų nelietuviškus lotyniško pagrindo rašmenis pagrindiniame paso puslapyje ir kitą – parengtą opozicijos, panašų į iniciatyvinės grupės, kalbantį apie kitus dokumentų puslapius. „Manome, kad vienu šūviu būtų nušauti du zuikiai – valstybinė kalba išsaugota, o kitų tautybių asmenims, kurie nori asmens tapatybės dokumentuose savo pavardės kita kalba, būtų suteikta tokia galimybė”, – teigė iniciatyvinės grupės narys Gintaras Songaila. Ar išduoti parašų rinkimų lapus iniciatyvinei grupei, Vyriausioji rinkimų komisija spręs rugsėjo pradžioje. Kad projektas pasiektų Seimą, 50 000 parašų jai teks surinkti per 2 mėnesius.

Iš Lietuvos rabino pareigų atleistas Chaimas Bursteinas, kurį Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė apkaltino skleidžiant melą apie Šnipiškių kapines Vilniuje. „Vilniaus žydų bendruomenės religinės tarybos sprendimu nutarta, kad pasibaigus sutarties su Chaimu Bursteinu terminui jos nepratęsti ir paskirti Shmuelį Yatomą laikinai atlikti rabinui priskiriamas funkcijas, kol pareigas pradėtų eiti naujas rabinas”, – pranešė Lietuvos žydų bendruomenė. Bendruomenės pirmininkė Faina Kukliansky žurnalistams teigė, kad C. Bursteinas „skleidė visiškai melagingą informaciją apie Šnipiškių kapines”.

Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkės F. Kukliansky teigimu, Lietuvos vyriausybės planus rekonstruoti Sporto rūmus, kurių dalis stovi ant buvusių žydų kapinių vietos, remia tiek Lietuvos žydų bendruomenė, tiek Europos žydų kapinių išsaugojimo komitetas (CPJCE), nes bus renovuotas tik vidus, o teritorija aplink pastatą bus išlaikyta kaip memorialinis parkas. „Turėtume džiaugtis pasiektu susitarimu, kuris galėtų tapti pavyzdžiu kitoms vyriausybėms šioje pasaulio dalyje, kaip reikia spręsti panašius iššūkius, gerbiant ir saugant žydų kapines ir Holokausto masinių žudynių vietas”, – teigė ji. **ELTA, LRT**

DEŠIMT METŲ PO „KATRINOS”



JAV prezidentas B. Obama Naujajame Orleane.

AP

Naujasis Orleanas pagerbė žuvusius, džiaugėsi, kad atsigauna po lygiai prieš dešimt metų užgriuvusio uragano „Katrina”, nusinešusio beveik du tūkstančius gyvybių, be pastogės palikusio milijoną žmonių.

Tai buvo didžiausia gamtos nelaimė per visą JAV istoriją, bet Naujame Orleane vėl skamba muzika, miestas susigražina „didžiojo nerūpestingojo” vardą.

Naujajame Orleane giedra, kitaip negu kai užgriuvo „Katrina”: beveik visas miestas buvo apsemtas – apsauginis pylimas buvo bejėgis, kai vanduo pakilo šešis metrus.

Daugiau negu 80 Katrinos aukų iki šiol neatpažintos, jos palaidotos memorialo stichijos aukoms mauzoliejuje, nuostoliai siekia 150 mlrd. dolerių, bet Naujasis Orleanas garsėjo laisva dvasia, kuri į jį sugrįžo.

Paminėti stichijos dešimtmečio buvo atvykęs Barakas Obama ir tuometinis prezidentas George’as Bushas jaunesnysis, nors jo adminis-

tracija sulaukė pagiežingos kritikos dėl neveiklumo.

Buvęs prezidentas Billas Clintonas pasakė kalbą per nemokamą koncertą, kuriame dalyvavo daug garsenybių. Jo žmona Hillary Clinton siekia tapti demokratų partijos kandidate kitais metais vyksiančiuose prezidento rinkimuose.

„Turite, ką švęsti, bet šventę turi lydėti žuvusiųjų prisiminimas: jie liko artimųjų atmintyje, jų prisiminimas turi griauti tai, kas mus skiria. Bet jūs nusipelnėte juoktis ir šokti, o rytoj atsibudę prisiminkite, ką jau padarėte ir ką dar reikia padaryti,” – sakė B. Clintonas.

Kad Naujasis Orleanas būtų geriau apsaugotas nuo potvynių, išleista 14 mlrd. dolerių, maždaug 80 mlrd. investuota į naujų namų statybas, bet kai kurie miesto gyventojai sako, kad potvynis nuplovė kreoliškus, afrikietiškus, karibiškus miesto bruožus. Dabar Naujajame Olerane šimtu tūkstančių gyventojų mažiau – kai kam

atstatyti namus buvo nepake-liama finansinė našta.

Errolas Josephas dar neįsikėlė į naują namą: kai nuslūgo vanduo, ketverius metus rinko būtinus leidimus, susirinko savo santaupas, draudimo išmokas, federalinę paramą ir tuomet pradėjo statyti. Bet pritrūko vieno leidimo, galop jį gavo, turėjo keisti darbų vykdytojus. Įsikelti žada lapkritį ir tikisi, kad jo kaimynams nereikės gaišti dešimtmečio, kad sugrįžtų namo.

„Namai... Tai visai kas kita negu „namas”. Sakoma, jie statosi namus, bet juk negali „statyti namų”, nes statai namą. O namus kuri drauge su šeima”, – sakė E. Jospeh.

Nors miesto gyventojai sako – Naujasis Orleanas jau nebus, koks buvo, bet muzika vėl skamba, Prancūzų kvartale vėl svaigina aštrių troškinių kvapas. Turizmas vėl klesti: pernai Naująjį Olreaną aplankė devyni milijonai turistų ir, kas labai svarbu, pavyko privilioti daugiau verslo.

LRT

PO 10 METŲ V. PUTINAS PLANUOJA DALYVAUTI JT GENERALINĖJE ASAMBLĖJOJE

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas rugsėį planuoja dalyvauti 70-ojoje Jungtinių Tautų (JT) Generalinėje Asamblėjoje Niujorke, nurodoma dokumente, kuriame išvardyti Rusijos delegacijos nariai. Įsakymas, kurį pasirašė V. Putinas, buvo paskelbtas internetiniame vyriausybės pus-

lapyje, rašo „Moscow Times”.

V. Putino vizitas į Niujorką bus pirmasis per paskutinius 10 metų. Kartu su juo vyks Rusijos užsienio reikalų ministras Sergejus Lavrovas, kuris Generalinėje Asamblėjoje perims vadovavimą Rusijos delegacijai po V. Putino grįžimo į Maskvą. Rusijos delegacijai taip pat priklausys Rusijos

Dūmos Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Aleksejus Puškovas ir Rusijos ambasadorius JT Vitalijus Čiurkinas.

V. Putinas JT Generalinėje Asamblėjoje dalyvavo 2005 m., 2003 m. ir 2000 metais. 2009 metais tuometinis Rusijos vadovas Dmitrijus Medvedevas sakė kalbą Generalinėje Asamblėjoje. Visais kitais kartais Rusijos delegacijai vadovavo S. Lavrovas. **ELTA**

NAUJA PAREIGYBĖ PAGROBTIEMS JAV PILIEČIAMS IŠLAISVINTI

Jungtinės Amerikos Valstijos paskyrė pirmąjį prezidento pasiuntinį užsienyje laikomų įkaitų reikalams spręsti – juo tapo Jamesas O’Brienas.

Jo užimamas naujas postas buvo įkurtas, siekiant užtikrinti užsienyje laikomų įkaitų

saugų grįžimą į JAV.

Postūmiu sukuriant postą tapo kritikos banga šiuo klausimu, kurios sulaukė JAV valdžia, kai šiemet padidėjo užsienyje žuvusių įkaitų skaičius.

Birželį Baltieji rūmai netgi leido šeimoms mokėti išpirkas už belaisvius, kas prieš tai

buvo draudžiama, o artimųjų bandymai sumokėti išpirkas už artimuosius prilygdavo įstatymo pažeidimui.

Įtampa padidėjo paaiškėjus, kad kai kurios Europos šalių vyriausybės sumokėjo išpirkas „Islamo valstybe” pasivadinusiai grupuotei, kad išlaisvintų savo piliečius, pagrobtus Sirijoje ar Irake. **LRT**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

SOVIETŲ BRANDUOLINIAI BANDYMAI

Rugpjūčio pradžioje pasaulis paminėjo tragiškas 70-ąsias dviejų Japonijos miestų – Hirosimos ir Nagasakio – bombardavimo branduolinėmis bombomis metines. 1945 metų rugpjūčio 6 ir 9 dienomis JAV panaudojo branduolinį ginklą, kad psichologiškai palaužtų Japoniją ir ši kapituluotų besąlygiškai. Per akimirką buvo nužudyta dešimtys tūkstančių civilių žmonių... Šis baisus karinis veiksmas buvo teisinamas tuo, jog priešingu atveju užsitęsęs karas būtų pareikalavęs dar daugiau aukų iš abiejų pusių. Tačiau būta ir kitų motyvų, kurie buvo grynai politiniai – JAV buvo priversta pademonstruoti Stalinui, jog jo apetitui amerikiečiai turi priešnuodį. Šiandien galime tik pasvarstyti, kas būtų nutikę, jeigu amerikiečiai nebūtų „įtikinę“ Sovietų Sąjungos apsiriboti okupuotais kraštais ir baigti svajoti apie pasaulinę revoliuciją. Bet nereikia daug fantazijos, kad suprastume, kuo civilizuotam pasauliui būtų pasibaigę, jeigu sovietai atominę bombą būtų sukūrę pirmieji... Juk jiems savi piliečiai nerūpėjo, kodėl turėtų rūpėti svetimi? Tokį cinišką požiūrį į savus žmones rodo 1954 metų atominės bombos bandymai, kuriuos sovietai atliko su savo šalies gyventojais. Visam šiam nusikaltimui vadovavo karo pseudogenijus maršalas Georgijus Žukovas. Taigi tais metais rugsėjo 14 d. Tocko poligone netoli Orienburgo iš 13 km aukščio bombonešis numetė 40 kilotonų ekvivalento atominę bombą, kuri sprogo 350 metrų aukštyje (tai 25 m aukščiau nei Vilniaus televizijos bokštas, *red. past.*). Visi žmonės, dalyvavę šiame „koviniame eksperimente“, gavo įvairias radiacijos dozes, o epicentre buvę gyvūnai (arkliai, avys, karvės, šunys) virto apanglėjusių mėsgalių liekanomis... Daugelis karių, jau nekalbant apie civilius gyventojus (buvo evakuoti tik gyvenę 5-6 km atstumu nuo epicentro), apskritai nežinojo, kas vyksta iš tikrųjų, todėl net nebandė kaip nors apsisaugoti nuo radiacijos poveikio. Kai kurie manevruose dalyvavę kariai dar turėjo šiošias tokias apsaugos priemonės, tačiau kariniuose daliniuose dirbę civiliai buvo palikti likimo valiai. Nors praėjo daugiau nei 60 metų po šio sprogimo, bandymų duomenys iki šiol laikomi įslaptinti, tačiau paslėpti gyventojų ir manevruose dalyvavusių karių sveikatos problemas buvo neįmanoma. Nepaisant to, kad visi „krauju“ pasirašę nepasakoti, ką matė ir patyrė. Deja, nei kiek žmonių žuvo per manevrus, nei kiek mirė vėliau dėl apšvitinimo ir vėžio, ir šiandien nėra žinoma.

Štai ką „Laisvės Radijui“ pasakojo liudininkai, praėjus 55 metams: „Pasigirdo kurtinantis trenksmas, kažkas pabiro iš viršaus, paskui iškilo grybas ir ėmė suktis šonu“, - 1954 metų rugsėjo 14 dienos įvykius prisimena senolė Lidija Lebedeva. Tuo metu jai buvo sukakę 17 metų, ji mokėsi kulinarijos mokykloje ir kartu su kitais bendramoksliais atlikinėjo praktiką Tocko poligono karininkų valgykloje. Taigi joms, nepilnametėms, kaip apsaugos nuo radiacijos priemonės buvo pasiūlytos... vilnonės antklodės! „Jie tai buvo ekipuoti, su kombinezonais, su dujokaukėmis, o mums liepė antklodes nuo lovų pasiimti“. Šiomis antklodėmis merginos naudojosi dar 40 dienų, iš poligono jas išvežė tik spalio 25 d. Po 8 metų Lidija pagimdė dukrą... „Mergaitė gimė labai ligota, fiziškai

MOLOTOVO IR RIBENTROPO PAKTAS – DVIEJŲ DIKTATORIŲ MEDAUS MĖNUO

Rugpjūčio 23 dieną suka-ko 76 metai nuo to laiko, kai Hitlerio Vokietija ir Stalino Sovietų Sąjunga pasirašė liūdnai pagarsėjusį Molotovo ir Ribentropo paktą. Kaip rašo „Deutsche Welle“, **paktas galiojo vos 22 mėnesius**, o paties Stalino motyvacija sudarant paktą vis dar kelia daug klausimų.

Prabėgus vos savaitei nuo Molotovo ir Ribentropo pakto pasirašymo (oficialiai tai buvo nepuolimo sutartis tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos) 1939 metų rugpjūčio 23 dieną prasidėjo Antrasis pasaulinis karas, kai nacistinė Vokietija įvykdė invaziją į Lenkiją. Po dviejų savaitių, remdamiesi pakto nuostatomis, į Lenkiją įsiveržė ir sovietai.

Abi šalys šventė savo pergalę šventė „broliška-me“ parade Raudonojoje aikštėje, o Vermachto dalinių žygį okupuoto Bresto gatvėmis stebėjo vienas šalia kito stovintys sovietų brigados vadas Semionas Krivošeinas ir vokiečių generolas Heinzas Guderianas. Po poros metų Guderiano tankų daliniai jau buvo Maskvos prieigose. Trumpas „medaus mėnuo“ tarp dviejų valstybių baigėsi.

Slaptasis Molotovo ir Ribentropo pakto protokolas ne tik numatė Lenkijos

padalijimą, tačiau ir nulėmė Baltijos valstybių likimą uždegdamas Maskvai žalią šviesą įsiveržti ir aneksuoti šias valstybes. Sovietai taip pat aneksavo Rumunijos Besarabijos provinciją (šiandieninė Moldova), šiaurinę Bukoviną (dabar Ukrainoje) ir Čekoslovakijai priklausiusią Karpatų Rusią (dabar taip pat Ukrainoje).

Paktas taip pat numatė, kad Suomija atsiduria sovietų įtakos sferoje, ir Sovietų Sąjunga netrukus įsiveržė į Suomiją, tačiau jos pajėgos iš pradžių buvo atremtos suomių Žiemos karo metu. Galiausiai vis dėlto sovietai iš Suomijos atėmė Kareliją ir kitas teritorijas.

1939 metų rugsėjo 28 dieną buvo pasirašytas papildomas protokolas, detalizuojantis naująsias sienas. Šis protokolas buvo netikėtas tiek Sovietų Sąjungos, tiek Trečiojo reicho, tiek likusio pasaulio piliečiams. Iš tiesų Stalinas ir Hitleris savo aljansą kūrė nuo 1938 metų. Ypač skubėjo Hitleris – jis savo kampaniją prieš Lenkiją norėjo surengti dar prieš prasidedant rudens lietums. Hitlerio tikslas sudarant paktus buvo aiškus ir tiek Vokietijos, tiek Rusijos istorikai dėl to sutinka. Tuo tarpu Stalino motyvacija lieka ginčytina.

nesivystė, - pasakojo Lidija. – Pragulėjo vaikas lovoje 12 metų, o atrodė kaip 4 metų... Galūnės – kaip pusantrų metų vaiko...”. Po trejų metų gimė sūnus, deja, ir jis buvo ligotas – jo endokrininė sistema buvo visiškai suirusi.

Tocko radioaktyvumo zonoje gimstamumas nukrito kone tris kartus, o apsigimimų skaičius išaugo 1,6 karto. Onkologinės ligos Orienburgo srityje – antroje vietoje po širdies-kraujagyslių ligų. „Visi, kas gavo didelę radiacijos dozę, numirė greitai, maždaug per metus, - pasakojo gydytojas- onkologas Vladimiras Baranovskis. – Mūsų teritorijoje sergamumas labai didelis, o Buzuluko rajone ir mieste jis viršija srities vidurkį”.

Buzulukas yra už 50 km nuo sprogimo vietos, Orienburgas – už 200, o Soročinskas – tik už 30 km. Prieš 55 metus niekas net nebandė sutrukdyti vietiniams gyventojams patekti į pavojingą teritoriją. „Miškas po atominio sprogimo labai apdegė, - pasakojo Soročinsko rajono gyventoją Valentina Sotnikova. – Žmonės dar bandė iš šio miško sau pasistatyti namus, nes miškas buvo bešeimininkis, niekam jo nereikėjo, todėl žmonės pjovė medžius ir rentė trobas. Surentę pagyvendavo jose 2-3 metus ir numirdavo...”

Be 45 tūkst. karių, dalyvavusių šiuose manevruose ir nukentėjusių nuo radiacijos debesies, nukentėjo ir daugiau nei 10 tūkst. civilių gyventojų. Šiandien (kalbama apie 2009 metus, *red. past.*) branduolinio sprogimo zonoje 58 gyvenvietėse gyvena apie 40 tūkst. žmonių. Per 55 metus nė vienas iš jų nesulaukė iš valstybės jokios realios pagalbos, kuri bent kiek būtų kompensavusi sveikatos praradimą ar artimųjų žūtį.

Na, o dabar, kai Kremliuje įsigalėjęs putinizmas sugriovė Europoje vyravusią taiką ir pradėjo grasinti branduoliniu ginklu visam Vakarų pasauliui, belieka prisiminti šią daugiau nei prieš pusę amžiaus įvykusią Tocko apokalipsę ir daryti viską, kad beprotiškas Putino režimas, nebe pagrindo titulujamas Sovietų Sąjungos politikos paveldėtoju, neturėtų jokių perspektyvų. Jokių, net pačių mažiausių.

Kęstutis Šilkūnas

„1939 metų vasarą Stalinas turėjo didžiausią sausumos kariuomenę visame pasaulyje. Jis galėjo Hitleriui aiškiai pasakyti, kad tokiu atveju, jei Hitleris surengs invaziją į Lenkiją, milijonai sovietų karių bus permesti į pasienį su Lenkija. Tokiu atveju karo nebūtų buvę. Tačiau Stalinas nenorėjo trukdyti Hitlerio planams”, – komentuoja įžymus Rusijos istorikas Markas Soloninas.

Vokiečių istorikas Jorgas Ganzenmulleris sovietų vado veiksmuose regi strateginį mąstymą. „Stalinas žinojo, kad anksčiau ar vėliau Hitleris užpuls Sovietų Sąjungą. Jis buvo pažįstamas su Hitlerio „Lebensraum” sąvoka. Jo paskaičiavimai buvo tokie: jei Vokietija įsipainios į karą su Vakarų galiomis, tai Hitleris nekariaus dviem frontais. Tokiu atveju Sovietų Sąjunga ir toliau galės tęsti persiginklavimą”, – teigė istorikas.

Stalinas, anot jo, visada nerimavo, kad kapitalistinės jėgos susivienys tam, kad kartu surengtų invaziją į Sovietų Sąjungą. Būtent todėl jo tikslas buvo sukelti karą tarp šių galių. „Šis karas, o ne pats paktas, Stalinui buvo saugumo garantija” – teigė J. Ganzenmulleris.

Abiejų valstybių užsienio reikalų ministrams Maskvoje pasirašius paktą, **Stalinas pakėlė taurę į „Fiurerio” sveikatą.** Sovietų užsienio reikalų ministras Viačeslavas Molotovas gyrė Hitlerio „taikias intencijas” per susitikimą Aukščiausioje Taryboje. Vakarų Sąjungininkų karą prieš Hitlerį jis vadino „beprasmiu ir nusikalstamu”. Vėliau Berlyne jis buvo šiltai sutiktas paties Hitlerio, Hermanno Goringo ir Rudolfo Hesso.

Per 22 mėnesius, kuriuos truko aljansas, sovietų žiniasklaida daugiau nekritikavo nacių politikos. Kino teatruose buvo draudžiami antifašistiniai filmai. Teatruose daugiau nebebuvo rodomos dramos, turinčios antinacistinių nuostatų. Prieš pat pakto pasirašymą iš posto buvo pašalintas sovietų liaudies komisaras užsienio reikalams Maksimas Litvinovas – pagal kilmę žydas. Jis pasisakė už sąjungą su Vakarų demokratijomis, o toks siūlymas daugiau nebetiko naujajai Maskvos strategijai.

Abiem režimams paktas buvo naudingas ne tik politine prasme. Nuo 1939 metų rugpjūčio iki 1941 metų birželio 22 dienos Maskva Vokietijai (Nukelta į 4 psl.)

(Atkelta iš 3 psl.)

**MOLOTOVO IR
RIBBENTROPO PAKTAS
– DVIEJŲ DIKTATORIŲ
MEDAUS MĖNUO**

tiekę naftos produktus, grūdus, nikelį, magnį ir chromą plieno gamybai, fosfatus, medieną ir kitas medžiagas.

Mainais Trečiasis Reichas sovietams tiekė naikintuvus, sprogius chemikalus ir bombas, radijo stotis, pramoninę įrangą ir net kreiserį „Lutzow“, kurį sovietai pervadino „Petrovlovskiu“. Be to, Sovietų Sąjunga gavo ir 200 mln. reichsmarkių paskolą.

„Pats svarbiausias Vokietijos ir Sovietų Sąjungos bendradarbiavimo nuo 1939 iki 1941 metų elementas nebuvo karinis bendradarbiavimas, o veikiau plataus masto ekonominis tiekimas“, – konstatavo J. Ganzenmulleris. Anot jo, yra netgi ataskaitų, kurios rodo, kad 1941 metų birželio 22 dieną, kai Vermachtas įsiveržė į Sovietų Sąjungą, kariai pakeliui susidūrė su sovietų siuntomis į Vokietiją. Tai esą rodo, kad sovietai iki galo buvo ištikimi paktui.

Dar viena „partnerystė“ egzistavo tarp sovietų slaptosios policijos NKVD ir jos vokiško atitikmens Gestapo. Slaptas susitarimas, patvirtintas pačių sovietų vadovų, patvirtino, jog dera Gestapui išduoti sovietų teritorijoje su laikytus vokiečius ir austrus, kurie kovojo prieš Hitlerį. Daug dešimčių tokių asmenų, tarp jų ir žymi Vokietijos komunistė Margarete Buber-Neumann, buvo išduoti naciams. Didžioji dauguma buvo nužudyti.

„Stalinas pralaimėjo. Jis klaidingai apskaičiavo jėgos santykius. Jis tikėjo, kad štai prasideda ilgalaikės skerdynės, panašios į tai, kas Pirmojo pasaulinio karo metais dėjosi prie Verdano. Tačiau 1940 metų gegužį ar bent jau birželį Prancūzija buvo sutriuškinta. Hitleris kontroliavo didžiąją dalį kontinentinės Europos. **Stalino planas įsikišti vėliau ir tapti aukščiausiu teisėju rengint sudėgintus miestus ir suniokotą kruviną Europą neišsipildė**“ – teigė M. Soloninas.

J. Ganzenmulleris su tuo sutinka: „**Stalinas iki pat pabaigos, iki 1941 metų birželio 22 dienos, tikėjo, kad Vokietija nesikaus dviem frontais.** Kad tokia strategija nesuveikė, jam buvo staugmena ir nusivylimas. Per tris savaites nuo karo pradžios jis nė karto nepasirodė viešumoje. Jis buvo tarsi paralyžiuotas. Jo planas sugriuvo tarsi kortų namelis.”

Pagal Deutsche Welle parengė Donatas Puslys, bernardinai.lt

**ŠVEDIJOS GOTLANDO SALOJE ATIDENGTA MEMORIALINĖ LENTA
LEGENDINIO KOMUNIKATO 26-OSIOMS METINĖMS ATMINTI**

Gotlando komunikato sukakčiai skirta memorialinė lenta.

LR ambasados Švedijos Karalystėje nuotr.

Rugpjūčio 21 d. Švedijos Gotlando salos Katamarsviko vietovėje esančiame Katamragardeno dvare buvo pagerbtas prieš 26 metus vykęs istorinis pasaulio lietuvių susitikimas, kurio metu buvo pasirašytas Gotlando komunikatas, davęs impulsą Kovo 11-osios aktui.

Atminimo ceremonijoje, kurios metu buvo atidengta Gotlando komunikato sukakčiai skirta memorialinė lenta, dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė, Švedijos Karalystės Riksdago (Parlamento) Pirmininkas Urbanas Ahlinas, Gotlando regiono gubernatorė Cecilia Schelin Seidegard, istorinių Gotlando įvykių dalyviai – Lietuvos Sąjūdžio įkūrėjas, Lietuvos Aukščiausios Tarybos–Atkuriamojo Seimo Pirmininkas, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, buvęs Europos Parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis bei Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras, buvęs Europos Parlamento narys, diplomatas Justas Vincas Paleckis. Renginio svečius pasveikino organizatoriai – Lietuvos ambasadorius Švedijoje Eitvydas Bajarūnas, Katamragardeno dvaro savininkas Jakobas Gustafssonas bei Lietuvos garbės konsulė Gotlande Dalia Andersson.

Šventėje taip pat dalyvavo specialiai iš Lietuvos atplaukę buriuotojai, Lietuvos ambasados darbuotojai, diplomatinio korpuso, vietos valdžios ir visuomenės atstovai.

Kreipdamasi į susirinkusiuosius Seimo pirmininkė L. Graužinienė teigė, kad įamžinama išskirtinė Gotlando saloje pasirašyto komunikato reikšmė. „Gotlando komunikatas patvirtino tiek Europai, tiek visam pasauliui, kad mūsų svarbiausias tikslas ir siekimas – savarankiška, laisva ir nepriklausoma Lietuvos ateitis. Pagrįstai yra teigiama, kad Gotlando komunikatas padėjo pagrindus Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimui 1990 m. kovo 11-ąją“, – kalbėjo parlamento vadovė.

Renginyje dalyvavęs Riksdago Pirmininkas U. Ahlinas pabrėžė, kad Gotlando komunikatas padėjo pamatus ne tik nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimui, bet taip pat tai buvo puiki proga įtvirtinti draugiškus Švedijos ir Lietuvos santykius, kurie remiasi bendradarbiavimu, pagarba ir abipusiu supratimu.

Pasak prof. V. Landsbergio, Gotlando komunikatas tapo ypatingos svarbos įvykiu visoje grandinėje 1989 m. vykusių epochinės svarbos

įvykių. Būtent 1989 m. griuvo Berlyno siena, Lenkijoje demokratiniu rinkimų į valdžią atėjo „Solidarumo“ valdžia. Netrukus po Gotlando Europos lietuvių studijų savaitės, kurioje pirmą kartą dalyvavo ne tik laisvojo pasaulio, bet ir tuo metu okupuotos Lietuvos atstovai, įvyko Baltijos kelias, galutinai pareiškęs pasauliui, kad Baltijos tautos nori gyventi laisvai ir nepriklausomai.

J. V. Paleckio teigimu, 1989 m. Gotlande vykęs lietuvių renginys patraukė didžiulį Švedijos politikų, spaudos, ir visuomenės susidomėjimą.

Pasak susitikimo dalyvių, gana simboliška, kad 1989 m. vykusio Europos lietuvių studijų savaitė buvo surengta būtent Gotlande – Švedijos saloje Baltijos jūroje, arčiausiai tuo metu nuo Lietuvos buvusiam laisvame pasaulyje. Ambasadoriaus E. Bajarūno nuomone, Gotlando komunikato sukakčiai skirta memorialinė lenta neabejotinai taps svarbiu Lietuvos ir Švedijos bendros naujos istorijos ženklu, liudysiančiu abiejų mūsų tautų draugystę.

Prieš metus, 2014 m. rugpjūčio 6 d., Gotlando komunikato 25-erių metų sukaktis iškilmingai paminėta Seime.

1989 m. liepos 30 d. rug-

pjūčio 6 dienomis Švedijoje, Gotlando saloje, Katamarsviko vietovėje, vyko 36-oji Europos lietuvių studijų savaitė, kurią vainikavo Gotlando komunikatas. Į Europos lietuvių studijų savaitę tuo metu buvo susirinkę Lietuvos ir išeivijos politikai, visuomenės veikėjai, Jaunimo teatro aktoriai, kultūros atstovai. Dauguma dalyvių iš Lietuvos atplaukė jachtomis. Europos lietuvių studijų savaitėje dalyvavo virš šimto dalyvių ir svečių, ketvirtis – iš Lietuvos. Vieni iš svarbiausių Europos lietuvių studijų savaitės organizatorių buvo tuo metu Gotlando saloje gyvenęs iškilus emigracijos veikėjas, rezistencijos dalyvis Jonas Pajaujis, dailininkas Eugenijus Budrys, medikas Edvardas Varnauskas, Gintautas Būga ir kiti Švedijos lietuviai.

1989 m. rugpjūčio 6 d. Švedijos Gotlando saloje Lietuvos ir išeivijos atstovų buvo pasirašytas Gotlando komunikatas, kuriame teigiama, kad „visų pasaulio lietuvių gyvybinis tikslas yra nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas“. Pirmą kartą įvairių politinių jėgų atstovai – Lietuvos ir išeivijos – vieningai pareiškė nuomonę dėl pasaulio lietuvių ryžto siekti nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo. Komunikatą atmintiniais 1989 m. pasirašė VLIK pirmininkas Kazys Bobelis, „Sąjūdžio“ Seimo tarybos narys, Lietuvos mokslo istorijos ir filosofijos asociacijos pirmininkas Antanas Buračas, „Sąjūdžio“ Seimo tarybos narys, Lietuvos kultūros fondo pirmininkas Česlovas Kudaba, „Sąjūdžio“ Seimo tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, PLB Valdybos vicepirmininkė Irena Lukoševičienė, „Sąjūdžio“ Seimo tarybos narys, Lietuvos Olimpinio komiteto vicepirmininkas Kazimieras Motieka, LKP CK ideologinio skyriaus vedėjas Justas Vincas Paleckis, Lietuvos Laisvės lygos pirmininkas Antanas Terleckas.

Parengta pagal Lietuvos Respublikos ambasados Švedijos Karalystėje informaciją

LIETUVA MINI EUROPOS KELIO 25-METĮ

Lazdijų rajone minimas Europos kelio 25-metis. Būtent čia 1990 metais buvo surengtas Lietuvos sąjūdžio mitingas, reikalaujant atverti vartus į Europą.

Pasak Lietuvos sąjūdžio garbės pirmininko Vytauto Landsbergio, Europos kelio diena svarbi kaip priminimas,

kad visos Europos šalys turi būti laisvos.

„Nors Maskvos valdovai kartais mėgina pasišaipyti, kad mes padarėme klaidą, – nieko panašaus. Jie sėdi savo diktatūros baloje, ir ką padarysi – rusų tautai nesiseka. O mes pasirinkome teisingai ir dabar Europos keliu keliau-

jame, statome savo gyvenimą – kiek pajėgiam, kiek išmanom, su pasisėkimais, su klaidomis, bet gyvenimas yra pasikeitęs nepalyginamai.

Europos kelias buvo Lietuvos manifestacija, bet mes turėjome delegatų, svečių abiejose sienos pusėse. Tad jis buvo labai svarbus tęstinumas laisvės idėjos ir

laisvos Europos, kuri visa turi būti laisva“, – LRT radijui sako profesorius V. Landsbergis.

Europos kelio jubiliejaus proga Veisiejuose buvo pasodintas ąžuolas, Lazdijų bažnyčioje aukojamos šv. Mišios, vyko konferencija „Kaip toli nuėjome Europos keliu“.

LRT



Jo Ekscelencijai Ukrainos Prezidentui Petro Porošenko
Jo Ekscelencijai Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui Ban Ki Moonui
Jungtinių Tautų Tarptautiniam Teisingumo Teismui
Jo Ekscelencijai Europos Parlamento Pirmininkui Martinui Schulzui
Jo Ekscelencijai Europos Vadovų Tarybos Pirmininkui Donaldui Tuskai
Jo Ekscelencijai Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentui Barakui Obamai
Jos Ekscelencijai Vokietijos Kanclerei Angelai Merkel
Jo Ekscelencijai Prancūzijos Prezidentui Francois Hollande'ui
Jo Ekscelencijai Didžiosios Britanijos Premjerui Davidui Kameronui
Jo Ekscelencijai NATO Generaliniam Sekretoriui Jensui Stoltenbergui
Jo Ekscelencijai Rusijos Federacijos Prezidentui Vladimirui Putinui
Jos Ekscelencijai Lietuvos Respublikos Prezidentei Daliai Grybauskaitėi
Ukrainos žmonėms
Lietuvos žmonėms
Žiniasklaidai

K R E I P I M A S I S

Dėl Ukrainos Nepriklausomybės ir teritorinio vientisumo išsaugojimo

Vilnius, 2015-08-24

Mes, Ukrainos Nepriklausomybės rėmėjai, nuoširdžiai gerbdami Ukrainos valstybę, atėjusią iš amžių glūdumos, 2015m. rugpjūčio 24 d. Ukrainos Nepriklausomybės minėjimo proga susirinkę prie Ukrainos ambasados Vilniuje, PRIMENAME, kad Ukraina savo kultūra, religija ir gynyba daug prisidėjo prie Europos klestėjimo
SVEIKINAME Ukrainos žmones Nepriklausomybės dienos proga, linkime ištvermės, sveikatos ir sėkmės
KONSTATUOJAME, kad sovietinis bolševizmas, komunizmas ir rusiškasis militarizmas Ukrainai padarė ypač daug žalos
ATKREIPIAME DĖMESĮ, kad Rusija, vadovaudamasi savo karine doktrina, naudodamasi kariniu potencialu ir vykdydama agresiją siekia įtakoti Ukrainos Nepriklausomybę
TVIRTINAME, kad Krymo, Donecko ir Lugansko užgrobimas pažeidžia tarptautinius susitarimus dėl Ukrainos valstybės tarptautinio statuso ir sienų neliečiamybės
TEIGIAME, kad Rusijos Prezidentas ir karinių pajėgų vadas V. Putinas tiesiogiai atsakingas už karinius veiksmus Ukrainos teritorijoje
PABRĖŽIAME, kad ant Ukrainos Nepriklausomybės aukuro sudėta itin daug aukų
REIKALAUJAME, kad Rusija skubiai išvestų kariuomenę iš užgrobtų Ukrainos teritorijų ir atlygintų padarytą žalą
PRAŠOME Rusijos Prezidentą, politiškai nereikalingus maisto produktus perduoti badaujantiems pasaulio vaikams, jeigu Rusijoje tokių nesama. Naikinti maisto produktus yra nuodėmė.
KVIEČIAME pasaulį padėti Ukrainai.
PRAŠOME Jūsų parodyti iniciatyvą ir patraukti Rusiją į Tarptautinį tribunolą.
DIEVE, SAUGOK UKRAINĄ.

Susirinkusiųjų vardu Kreipimąsi pasirašo:
Leonas Kerosierius
Regina Jakučiūnienė
Lidija Cholčeva
Hubertas Martinkėnas

NATO IR GRUZIJOS JUNGTINIAME PRATYBŲ IR VERTINIMO CENTRE GRUZIJOJE TARNAUS LIETUVOS KARININKAS



NATO ir Gruzijos jungtiniame pratybų ir vertinimo centro atidaryme dalyvavo NATO generalinis sekretorius Jensas Stoltenbergas.

NATO.int

Tbilisyje rugpjūčio 27 d. atidarytame NATO ir Gruzijos jungtiniame pratybų ir vertinimo centre (angl. *Joint Training and Evaluation Center, JTEC*) tarnybą pradės Lietuvos karininkas, pulkininkas leitenantas Renatas Chrimlis.

Jungtinio pratybų ir vertinimo centro įsteigimas yra dalis NATO ir Gruzijos karinio bendradarbiavimo priemonių paketo, dėl kurių buvo sutarta NATO viršūnių susitikime Velse praėjusiais metais.

Centro paskirtis yra identifikuoti Gruzijos kariuomenės karinio rengimo prioritetus, vertinti karinių vienetų pasi-

rengimą dalyvauti tarptautinėse operacijose, jų atitikimą NATO procedūroms ir pan.

Šio centro tarptautinį personalą sudaro atstovai iš Baltijos ir Šiaurės šalių, tarp jų ir Lietuvos karys. Tokia personalo sudėtis atspindi aktyvų Šiaurės ir Baltijos šalių paramos programos vykdomą bendradarbiavimą su Gruzija, siekiant plėtoti ir stiprinti gynybos institucijų gebėjimus.

Į centrą deleguojamas plk. lt. R. Chrimlis baigė bazinį pėstininko kursą JAV kariuomenės pėstininkų mokykloje ir reindžerių kursą JAV Fort Bening pėstininkų mokykloje,

INDONEZIJOS PRISTATYTOS LIETUVOS EKONOMIKOS GALIMYBES

Pirmojo oficialaus Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus vizito Indonezijoje metu Indonezijos prekybos ir pramonės rūmuose surengtas Indonezijos ir Lietuvos verslo forumas. Renginio metu Indonezijos verslo atstovams Lietuvos pareigūnai bei verslo atstovai pristatė ekonominių santykių plėtros galimybes.

„Šis vizitas – puiki proga ne tik užmegzti naujus kontaktus, bet ir padėti tam Lietuvos verslui, kuris jau turi savo nišinius produktus šioje 250 milijonų gyventojų turinčioje rinkoje“, – teigė L. Linkevičius.

Ministras akcentavo, jog Lietuvos verslas ieško naujų

rinkų aukštos kokybės pieno ir mėsos produktams, pasidžiaugė, kad kai kurios Lietuvos įmonės jau sėkmingai eksportavo pieno produktų į Indoneziją ir paragino Indonezijos maisto importuotojų atstovus aktyviau domėtis importu iš Lietuvos.

Renginio metu taip pat pristatyti Lietuvos gyvybės mokslų pasiekimai, Indonezijos verslo ir mokslo atstovai pakviesti į 2016 m. rugsėjį vyksiantį jau trečiąjį gyvybės mokslų forumą „Life Sciences Baltics“. Daug dėmesio skirta transporto ir energetikos sektoriaus potencialui, aptartos Lietuvos inžinerinės pramonės ir investicijų galimybės Indonezijoje.

Verslo forumė dalyvavę



LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius Indonezijos prekybos ir pramonės rūmuose surengtame Indonezijos ir Lietuvos verslo forumė. LR URM

taip pat stažavosi JAV gynybos resursų institute, Baltijos gynybos koledže, Estijoje, taip pat Lietuvoje aukštosiose mokyklose. Karininkas yra tarnavęs NATO vadovietėje transformacijai Norfolke (JAV), 2007-2012 metais vadovavo Lietuvos kariuomenės Mokomajam pulkui, ėjo kitas pareigas.

Remdama glaudesnę NATO bendradarbiavimą su Gruzija ir prisidedama prie paramos reformoms, Lietuva yra pasirengusi siūsti kariuomenės atstovus dalyvauti karinėse pratybose, kurios bus rengiamos Jungtiniame pratybų ir vertinimo centre. **LR KAM**

Lietuvos verslo atstovai pristatė savo planuojamus ar jau vystomus saulės baterijų modulių, energetinio efektyvumo, aviacijos projektus Indonezijoje.

Vizito metu ministras ir verslo atstovai taip pat susitiko su Indonezijos prekybos, transporto ministrais, energetikos viceministru, Džakartos gubernatoriumi, kuriems pristatyti Lietuvos verslo projektai Indonezijoje, jų potencialas ir nauda.

Susitikimų su Indonezijos pareigūnais metu ministras taip pat prašė paspartinti Indonezijos šiuo metu nagrinėjamą Lietuvos prašymą leisti į Indoneziją eksportuoti jautienos gaminius. „Šių leidimų esame paprašę dar 2012 metais, todėl tikiuosi, kad Indonezijos kolegos iš naujo atkreips dėmesį į šiuos pakartotinus mūsų prašymus“, – sakė L. Linkevičius.

Šiuo metu Lietuvos ir Indonezijos prekybos apyvarta nėra didelė – 19,7 mln. eurų, tačiau kai kurios Lietuvos įmonės tiekia gaminių elementus kitų ES šalių eksportuotojams į Indoneziją, todėl tikėtina, kad reali prekybos apyvarta didės. ES ir Indonezijos prekybos apyvarta 2014 m. buvo 23,9 mlrd. eurų. **LR URM**

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIS KONSULATAS ČIKAGOJE PRADĖJO DARBĄ NAUJOSE PATALPOSE

Nuo š. m. rugpjūčio 1 d. LR generalinis konsulas Čikagoje persikėlė į naujas patalpas „NBC Tower” pastate adresu: **455 N. Cityfront Plaza Drive, Suite 800, Chicago, IL 60611**. Siekiant sukelti kuo mažiau nepatogumų generalinio konsulato lankytojams, svarbiausi persikraustymo darbai užbaigti vos per keletą dienų. Piliečių aptarnavimas, pradėtas vykdyti nuo rugpjūčio 5 d., vyksta pilnu tempu. Artimiausiu metu, užbaigus paskutiniuosius persikėlimo darbus, konsulas bus pilnai pritaikytas patogesniai ir kokybiškesniai piliečių aptarnavimui.

Sprendimas konsulatą perkelti į naujas patalpas buvo priimtas dėl keleto priežasčių. Viena svarbiausių jų – pastatas nebeatitiko diplomatinei atstovybei keliamų reikalavimų. Pastaruosius septyniolika metų generalinis konsulas nuomojo patalpas Ontario gatvėje. Northwestern Memorial ligoninei nusipirkus šį pastatą, jame pradėtos vykdyti tik su ligoninės veikla susijusios funkcijos, o konsulato darbo sąlygos tapo sudėtingesnės, todėl pasibaigus nuomos sutarčiai abipusiu susitarimu buvo nuspręsta jos nebepra-



Lietuvos Respublikos vėliava plazda prie naujų LR generalinio konsulato Čikagoje patalpų.

LR URM nuotr.

tęsti ir perkelti atstovybę į kitą pastatą. Kad „NBC Tower” geriau pritaikytas diplomatinė atstovybė ir jų lankytojų poreikiams, liudija ir faktas, jog be Lietuvos

konsulato čia įsikūrę dar trijų valstybių generaliniai konsulatai.

Siekiant užtikrinti geresnę bei efektyvesnę lankytojų aptarnavimą, artimiausiu

metu bus įdiegta išankstinė elektroninė susitikimų registracija. Jau dabar gyventojų patogumui registracija pasų, pilietybės, vizų bei kitais konsuliniais klausimais vyksta telefonu **312-397-0382** ir el. paštu **kons.cikaga@urm.lt**. Artimiausiu metu ši internetinė registracijos sistema bus išbandyta, lankytojai patys galės pasirinkti jiems patogų atvykimo laiką. Be Lietuvos, generalinis konsulas Čikagoje dar atstovauja dviem valstybėms: Šveicarijai ir Vengrijai, o šiuo metu vyksta derybos dėl kitų dviejų Europos šalių atstovavimo. Tikimės, jog naujoji išankstinės registracijos sistema padės taupyti brangų lankytojų laiką ir užtikrins efektyvesnę jų aptarnavimą.

Be teigiamų pokyčių konsulinės paslaugų teikimo srityje, šiuo persikėlimu pasiektas dar vienas itin svarbus simbolinis tikslas – Lietuvos trispalvės iškėlimas prie generalinio konsulato pastato. Galbūt nemaža dalis Jūsų nustebs, tačiau per devyنياتdesimt vienerius veiklos metus generalinis konsulas neturėjo galimybės šalia savo patalpų, miesto centre iškelti valstybinės vėliavos. Pagaliau galime didžiuliuoju, jog lietuvių diasporos sosti-

nėje, pačiame miesto centre, šalia bene labiausiai pamėgto turistų maršruto – Čikagos upės – plevėsuoja ir lietuviška trispalvė.

Be kita ko, JAV lietuvių bendruomenė gali neabejoti, jog šis persikėlimas pagerins ir kultūrinę konsulato veiklą. Erdvesnės patalpos suteiks galimybę pačiame konsulate rengti ekspozicijas, pristatančias istorinę Lietuvos paveldą ir kultūrinį gyvenimą, bei kokybiškiau organizuoti susitikimus bei vizitus. Dar šiais metais yra numatyti ministrų ir kitų valstybės pareigūnų apsilankymai, kuriais siekiama vystyti Lietuvos ir JAV bendradarbiavimą.

Neabejojame, jog istorinis persikėlimas pagerins tiek piliečių aptarnavimą, tiek kultūrinę generalinio konsulato veiklą ir tikimės, jog tą greitai pajus ir įvertins mūsų klientai bei svečiai. Primename, jog visas naujienas bei informaciją apie generalinį konsulatą, jo teikiamas paslaugas ir organizuojamus renginius galite rasti internetinėje svetainėje www.urm.lt/cikaga, generalinio konsulato Čikagoje „Facebook” paskyroje bei „Twitter” adresu @GudynasM.

Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Čikagoje informacija



Po pasaulį išsibarstę žymūs lietuviai ir ryšius su Lietuva puoselėjantys žmonės šių metų spalio mėnesį susitiks jau septintą kartą rengiamame Pasaulio lietuvių ekonomikos forume. Didžiausiame išeivijai skirtame verslo renginyje garsūs verslo lyderiai, Lietuvos politikos elitai, lietuvių ir litvakų bendruomenių nariai dalinsis patirtimi, stiprins tarpusavio ryšius, diskutuos apie galimybes įgyvendinti bendrus projektus.

Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas vyks 2015 metų spalio 20-21 dienomis Izraelyje, Tel Avive. Renginio metu į Izraelį su oficialiu vizitu ketina atvykti renginio globėja Jos Ekscelencija LR Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

„Izraelis – ypatinga šalis, kurią Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo rengėjai pasirinko neatsitiktinai. Tai – inovacijų ir aukštųjų technologijų srityje pirmaujanti valstybė, turinti puikiai išplėtotus mokslo ir verslo ryšius visame pasaulyje. Didelė Lietuvą menanti žydų litvakų bendruomenė, įvairiose srityse Izraelyje sėkmingai

PASAULIO LIETUVIŲ EKONOMIKOS FORUMAS SPALĮ VYKS IZRAELYJE

dirbantys Lietuvos universitetų absolventai – tai puikus bendradarbiavimo potencialas, kurį turime geriau išnaudoti. Tikimės, kad Forumas padės stiprinti dvišalius ekonominius ryšius, atvers kelią naujiems bendriems verslo ir mokslo projektams”, – teigė Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Izraelio valstybėje Edminas Bagdonas.

Šiais metais Forumo programoje svarbus dėmesys bus skiriamas verslo ir mokslo sinergijai, inovacijoms, naujoms technologijoms, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros proveržiui, Lietuvos ir Izraelio ekonominiams bei kultūriniais ryšiams.

„Lietuva su Izraeliu turi daug bendrų istorinių saitų ir abi šalys jungiančių asmenybių. Izraelis, kaip ir Lietuva, save mato kaip aukštųjų technologijų valstybę, todėl Forumo dalyvius šiais metais kviečiame burtis būtent čia, pasidalinti patirtimi, palyginti inovacijų siekiančių šalių sprendimus ir sėkmingiausius projektus. Norime pasauliui paskleisti žinią apie Lietuvą

kaip inovacijų valstybę ir vertingą partnerę, siūlančią itin geras sąlygas verslo ir mokslo bendradarbiavimui”, – sakė Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas Valdas Sutkus.

Forumą organizuoja Lietuvos verslo konfederacija kartu su pagrindiniais partneriais – LR Užsienio reikalų ministerija, LR Ūkio ministerija, LR Žemės ūkio ministerija, VŠĮ „Versli Lietuva”, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra (MITA), Lietuvos Respublikos ambasada Izraelio valstybėje ir kitais.

Pasaulio lietuvių ekonomikos forumas per septynerius gyvavimo metus jau vyko Vilniuje, Čikagoje, Londone, kur gyvena gausios ir Lietuvai reikšmingos užsienio lietuvių bendruomenės. Renginio organizatoriai kviečia paskubėti rezervuoti svečių ir dalyvių vietas, susipažinti su programa ir naujienomis svetainėje: www.plef.lt.

Rūta Latinytė, Projektų direktorė, Ryšių su visuomene agentūra Avenire” – Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo organizacinis partneris

ATIDENGTAŠ PAMINKLAS PIRMAJAM LIETUVIUI, IŠSILAIPINUSIAM INDIJOJE

Indijoje, Goa mieste, atidengtas paminklinis akmuo pirmajam lietuviui, išsilaipinusiam Indijoje, – Andriui Rudaminai. Ceremonija simboliškai pažymėtos 390-osios jo išsilaipinimo Indijoje metinės.

Pirmasis Indijoje išsilaipinęs lietuvis A. Rudamina buvo jėzuitų misionierius, gimęs Vilniaus apylinkėse. Baigęs Jėzuitų kolegiją, studijavo Vakarų Europoje. Grįžęs į Lietuvą, buvo priimtas į Jėzuitų ordiną. 1623-aisiais įšventintas į kunigus. Keliskart Jėzuitų ordino vadovybei išreiškė norą vyksti į Indiją. Galiausiai jo prašymas buvo patenkintas.

A. Rudamina išplaukė į Indiją ir ją pasiekė 1625 metų rugpjūčio 22 dieną. Mažiau nei metus praleidęs Indijoje susirgo maliarija ir dėl švelnesnio

klimato perkeltas į Kiniją, kur misionieriaus iki gyvenimo pabaigos. A. Rudamina mirė 1631-aisiais.

„Mums jis ne tik žmogus, tuo metu parodęs Lietuvos ambicijas. Nors lietuvių tauta nedidelė, kartais pamirštame, kokie dideli ir ambicingi buvome praeityje”, – per ceremoniją sakė Lietuvos ambasadorius Indijoje Laimonas Talat-Kelpša.

Paminklas A. Rudaminai atidengtas didžiausios Indijos Sė katedros kieme. UNESCO saugomi katalikų maldos namai yra Senojoje Goa – mieste, kuris XVI–XVIII amžiuje buvo portugalų kolonijos sostinė.

Paminklinio atminimo akmenis atidengimą iniciavo Lietuvos ambasada Indijoje bei Goa ir Damano arkivyskupija.

LR URM

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSISIO REIKALŲ MINISTERIJOS PASLAUGŲ VYKDYTOJAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

CLEVELAND, OH

„VIEÑO PASAULIO DIENOS“ APŽVALGA



Prie latvių stalo jauna mergaitė dedamas antspaudas į „pasą“, liudijantis jos vizitą. Už stalo sėdi: (iš kairės) Zenta Apinis, Ilze Resnis, Inarit Zarins, Dzintra Kukainis ir John Resnis. *A.V.Matulionio nuotr.*

70-oji „Vieno pasaulio diena“ šiais metais Klivlande, Ohajo valst., buvo švenčiama rugpjūčio 23 d. Šia proga šventėje dalyvaujančių tautybių atstovai turėjo puikią progą pristatyti savo kultūrą, supažindinti su savo istorija, pasiekimais ir bendrai pasigarsinti. Tai buvo daroma įvairiais būdais: rodant tautinius drabužius, rankdarbius, spausdinius, grojant muziką, šokant šokius, vaišinant kiekvienai tautybei būdingais skanumynais ir t. t. Visa tai lankytojus viliojo, domino.

Diena pasitaikė saulėta ir šilta, gaivino lengvas vėjelis. Svečiai, kurių šiais metais buvo ypač daug (gal dėl stropesnio organizatorių pasiruošimo), neskubėdami smalsavosi viskuo, įskaitant ir F.B. I., ir verslininkų stalus, šnekėjosi su jų atstovais, rinkosi informacinius lankstinukus. Pradedant Klivlando botanikos sodu (Cleveland Botanical Gardens), kurie yra viršutinėje East Boulevardo dalyje, nusileidęs žemyn, šio rašinio autorius aplankė daugumos tautybių darželius, esančius abiejose Martino Lutherio Kingo Boulevardo (anksčiau žinomu kaip „Liberty Boulevard“) pusėse. Dėl šventės ši gatvė buvo uždaryta automobiliams nuo ankstyvo ryto iki šventės pabaigos 8:30 val. v. Autorius turėjo progą pasišnekučiuoti su tautybių atstovais, susipažinti su jų planais. Kai kurių rengiamų darželių planai yra jau paruošti ir laukia tik patvirtinimo ar lėšų. Rusija ir Vietnamas buvo pasistatę palapines, kuriose stovėjo stalai, apkrauti maistu ir suvenyrais, bet svarbiausia, kad šių tautybių atstovai jau dalyvavo šventėje su pasirodymais. Visų tautybių atstovų pasirodymai vyko trijose sec-

nose: „Liberty Stage“, „Russian Stage“ ir „Shakespeare Stage“. Kadangi pasirodymai vyko tuo pačiu metu įvairiose scenose, jų visų pamatyti buvo neįmanoma. Didelis patogumas lankytojams buvo troleibusai, kurie veikė visą dieną.

Šventės išskilmės, prasidėjusios visų dalyvaujančių tautybių vėliavų paradu (tarp jų ir lietuvių), kuris tęsėsi iki pakylos, pavadintos „Liberty Stage“, įrengtos tarp lietuvių ir latvių darželių. Kadangi čia sėdimų vietų skaičius buvo ribotas, daugumai lankytojų teko stovėti. Po įžanginio pareigūnų pristatymo, Federalinio teismo vyriausiasis teisėjas Solomonas Oliveris Jr. prisaikdino naujus JAV piliečius.



Po priesaikos (iš kairės): Federalinio teismo vyriausiasis teisėjas Solomonas Oliveris Jr. su Klivlando kultūros darželių federacijos pirmininke Sheila M. Crawford. *A.V.Matulionio nuotr.*

Yra nedovanotina, kad kai kurie Klivlando lietuvių bendruomenės nariai lietuvių darželio neremia, jo veikla nesidomi ir net nepripažįsta, kad toks darželis yra. O parama šiam reprezentaciniam darželiui yra labai reikalinga. Jis reikalauja nuolatinio rūpesčio ir priežiūros.

Algirdas V. Matulionis



Atsigaivinimui lietuvaities perka grietininis ledus. *A.V.Matulionio nuotr.*

NIJOLĖS PALUBINSKIENĖS IR LINOS PALUBINSKAITĖS MENO DARBŲ PARODA

Nijolė Palubinskienė, atvykusi į Klivlandą iš Vokietijos, baigė gimnaziją ir 1955 m. Klivlando meno institutą. Tuo po mokslo baigimo prasidėjo intensyvus kūrybos laikas. Jos kūriniai buvo rodomi ir platinami svarbiausiose Klivlando meno galerijose. Buvo rengiamos parodos lietuvių ir amerikiečių visuomenei.

Įsitvirtinusi Klivlando miesto meno rinkoje, ji niekada nenutolo nuo lietuviškų darbų ar pareigų. Dalyvavo organizacijų veikloje, iliustravo knygas: Nijolės Jankutės knygą vaikams „Kelionė į septintą stotį“, Danguolės Tamulionytės vadovėlį „Lietuviais norime ir būt“, renginiams ir koncertams paruošdavo menišką programą. Aldonos Stempužienės kompaktinei plokštelei „Pasakų sakalas“ sukūrė meninį viršelį ir iliustracijas.

Naudodama medžio, lino raizinių, oforto, monotipijos technikas sukūrė ciklus „Pajūris“, „Michigan“, „Psalmės“, „Allegheny kalnai“, Klivlando, Erie ežero vaizdus, panoramas. Tuo laiku sukurti meno darbai - tai įspūdžiai, patirti kelionėse, suvažiavimuose matytos vietovės: Dainava, Meino valstijos pajūris, Klivlando apylinkės.

Praeitais metais Nijolė turėjo progos keliauti ir pirmą kartą pamatė nuostabius Amerikos Vakarus. Ji buvo apstulbus nuo įspūdžio pamatę Didįjį kanjoną.

Šioje parodoje matysim sukurtus meno darbus, įkvėptus naujų įspūdžių.

Kelionė į Lietuvą buvo labai įspūdinga. Dailininkė ilgai svarstė važiuoti ar ne? Ją kvietė parodai Antano Mončio muziejus Palangoje. Po svarstymų pagaliau nutarė keliauti.

Rūpesčius, kaip nuvežti paveikslus, padėjo išspręsti Lietuvos generalinė garbės konsulė Ohajo valstijoje Ingrida Bublienė. Ji pasirūpino, kad meno darbai būtų nuvežti į Palangą, į A. Mončio muziejų.

Paroda Palangoje buvo pilna įspūdžių ir staigmenų. Jos darbais domėjosi didelis



Nijolė Palubinskienė

Lietuvos dailininkų būrys. Iš jų Nijolė išgirdo daug malonių žodžių ir rimtų įvertinimų.

Didelė staigmena – Parodą globojo Lietuvos kultūros rėmimo fondas.

SVARBIAUSIŲ ĮVERTINIMŲ DALIS

Ohajo valstijos Meno tarybos premija – Didysis prizas už dailininkės įnašą Ohajo valstijos menui.

Ohajo lietuvių gydytojų kultūros premija.

Ir daugelyje kitų parodų Nijolė Palubinskienė būdavo pagerbta ir apdovanota premijomis.

Amerikoje žinomos meno kritikės Marie Kirkwood įvertinimas skiriasi iš visų.

Lietuvoje išleistoje knygoje „Sūduvos dailė“ aprašomi iš Sūduvos kilę dailininkai. Tarp jų yra ir grafikai Nijolė Palubinskienė ir Viktoras Petravičius.

N. Palubinskienės veržlumas gyvenimui ir darbui primena didžiojo norvegų dailininko Edwardo Muncho kūrybą. Ji, kaip ir Munchas, randa jėgų baltai juoduosiuose kontrastuose. Dailininkės darbuose jaučiami šiaurės ekspresionizmo atgarsiai.

LINA PALUBINSKAITĖ

Lina Palubinskaitė baigė Klivlando meno institute metalo apdirbimą. Jos klausiau, kada ji nutarė tapti dailininke. Atsakymas – nuo pat pirmųjų žingsnių. Jos vaikystės žaislai buvo skulptūros iš popierių. Ir, aišku, motinos darbų stebėjimas.

Šiuo metu jos darbai – daugiausia papuošalai iš metalo. Ji dažnai talkina vyrui Timothy, kuris yra skulpto-

rius. Jų studija priima užsakymus – nuo vestuvinių žiedų iki altoriaus reikmenų. Šiuo metu jie baigia įrengti Johno Carrollo universiteto Peterio Faberio koplyčią. Lina suprojektavo tabernakulį ir Amžinosios Šviesos indą.

Lina idėjas, dirbdama su metalu, randa gamtoje. Pačios surinkti įdomių formų lapai, iš ežero išmestas akmenėlis ir skrendančių vabzdžių mirgantys sparneliai duoda idėjų, kaip jos rankose metalas turi tapti lengvu, net permatomu kūrinium.

Parodoje Lina parodys gražių papuošalų.

PARODĄ GLOBOJA KORP! GIEDRA

Tai katalikų moterų akademikų organizacija, įkurta 1927 m. Kaune. Karo metais atkurta Vokietijoje ir 1951 m. Čikagoje.

Šios organizacijos užduotis – išrinkti metų moteris, pasižymėjusias krikščioniškų idealų tarnyboje. Šiuo metu parama teikiama Lietuvos moterims.

Klivlando Korp! Giedra skyrius pasižymi kultūrinių įvykių rengimu.

Korp! Giedra pirmąją Nijolės parodą surengė Čikagoje 1972 metais. 1983 m. Nijolės Palubinskienės paroda vyko Lietuvių namuose.

2006 m. Laumių Gijos, N. Palubinskienės paroda ir Aldonos Stempužienės kompaktinės plokštelės „ARIAS“ pristatymas.

Tai tik maža Klivlando Korp! Giedros veiklos Klivlande dalelė.

Aldona Stempužienė

CHICAGO, IL

Teatro dienos JAV 2015!

Bendradarbiaudami su JAV LB Kultūros taryba, šiais metais savo žiūrovus džiuginsime profesionaliais teatro pasirodymais iš Lietuvos. Šias Teatro dienas nusprendėme „išbarstyti“ per visą Lietuvių dailės muziejaus, Lemonte

meno sezoną, kad teatro, muzikos, poezijos malonumą patirtumėte nepavargdami. Mūsų jaukioji muziejaus kamantinė salė paruošta. Atlikti scenos apšvietimo instaliacijos darbai.

Rugsėjo 12 d. 6 v.v. Lietuvos dailės muziejuje (14911 127th St, Lemont, IL) vyks pirmasis spektaklis - Birutės Mar

autorinis vakaras „Tremties atmintys“. Bilietus galima įsigyti Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St, Lemont, IL), kavinėje „Smilga“ (2819 83rd St, Woodridge, IL) ir kavinėje „Senasis Vilnius“ (2601 75th St, Darien, IL). Rengėjai – JAV LB kultūros taryba ir Lietuvių dailės muziejus.

LDM inf.

LIETUVA DĖKOJA ITALIJAI UŽ AŠTUONIS MĖNESIUS SAUGOTĄ ORO ERDVĘ



Italija baigė NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse.

LR KAM

Rugpjūčio 27 d. Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazės Šiauliuose surengta atsisveikinimo su NATO oro policijos misiją baigusiais Italijos kariais. Italijos kariai su keturiais naikintuvais „Eurofighter Typhoon“ NATO oro erdvę virš Baltijos šalių saugojo dvi rotacijas iš eilės, iš viso aštuonis mėnesius.

„Lietuva dėkoja Italijai už dalyvavimą NATO oro policijos misijoje Baltijos šalyse. Visos NATO sutartos saugumo užtikrinimo priemonės, taip pat ir sustiprinta NATO oro policijos misija, yra nepaprastai svarbios užtikrinant ne tik Baltijos šalių žmonių patikinimą, bet ir užtikrinant saugumo priemones ir taiką. Sustiprinta NATO oro policijos misija – tai ne tik savanoriško sąjungininkų įsipareigojimo kolektyvinei gynybai pavyzdys, bet ir akivaizdus sąjungininkų solidarumo ir vienybės ženklas,” – ceremonijoje sakė krašto apsaugos viceministras Marijus Velička.

Pirmuosius keturis misijos mėnesius Italijos kariai veikė kaip pagrindinis NATO oro policijos misijai Baltijos šalyse kontingentas, kurį sustiprino Šiauliuose dislokuotas Lenkijos kontingentas ir Estijoje dislokuotas Ispanijos kontingentas. Nuo gegužės 1 d. Italijos kariai dalyvavo

oro policijoje kaip pastiprinimas iš Šiaulių pagrindiniam Norvegijos kontingentui.

„Per misijos laikotarpį Italijos kariai išskraidė beveik 900 valandų, kildami tiek mokomiesiems skrydžiams, tiek realioms operacijoms ore,” – sakė Italijos kontingento vadas pulkininkas Vito Cracas. Atlikdami šiuos skrydžius Italijos pilotai ne tik stebėjo erdvę virš Baltijos šalių, bet ir treniravosi kartu su Lietuvos, Latvijos ir Estijos oro erdvės kontrolieriais ant žemės ir sąjungininkų pilotais ore. Pasak plk. V. Craco, NATO oro policijos misija Baltijos šalyse puikiai iliustruoja, kad Italija laikosi NATO gynybos įsipareigojimų ir dalyvaudama šioje NATO misijoje prisideda ne tik prie savo šalies, bet ir tų šalių, kurios neturi savo oro policijos pajėgumų, oro erdvės saugumo užtikrinimo.

Per savo dvigubą misiją Italijos kariai vykdė ir socialinius projektus. Jie nuolat savanoriavo Šiaulių kūdikių namuose, padėjo prižiūrėti vaikus, organizavo labdaras.

Nuo rugsėjo 1 d. NATO oro policijos misija Baltijos valstybėse ir toliau bus sustiprinta. NATO oro policijos misijos Baltijos šalyse vadovavimą iš Norvegijos rugsėjo 1 d. oficialiai perima Vengrija su keturiais Šiauliuose dislokuotais

naikintuvais Jas-39 „Gripen“. Vengrus iš Amari bazės Estijoje sustiprins Vokietijos karinės oro pajėgos su keturiais naikintuvais „Eurofighter Typhoon“.

Baltijos valstybės siekia, kad pagrindinis NATO oro policijos misiją Baltijos šalyse vykdančias kontingentas Šiauliuose būtų sustiprintas papildomais pajėgumais tiek Estijoje, tiek ir Lietuvoje ir dėl to nuolat konsultuojamasi su sąjungininkais. Sąjungininkai ir NATO vadavietės nuolat vertina padėtį ir esant poreikiui gali nedelsiant atsiųsti papildomus sustiprinimo pajėgumus.

NATO šalys pradėjo siųsti savo karius ir naikintuvus saugoti Baltijos šalių oro erdvę nuo 2004 metų kovo Lietuvai, Latvijai ir Estijai tapus NATO narėmis. NATO priėmė sprendimą sustiprinti Oro policiją Baltijos šalyse 2014 m. pavasarį netrukus po Rusijos įvykdytos Krymo aneksijos. Vėliau NATO priėmė sprendimus dėl saugumo priemonių ne tik ore, bet ir sausumoje bei jūroje.

Lietuva kartu su Latvija ir Estija visiems atvykstantiems sąjungininkų kontingentams suteikia priimančiosios šalies paramą, užtikrina logistinę paramą ir bendrai tam skiria iki 15 mln. eurų per metus.

LR KAM

PASITIKO IŠ RYTŲ UKRAINOS ATVYKUSIĄ LIETUVOS PILIETĖS ŠEIMĄ

LR užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius rugpjūčio 27 dienos vakare Vilniaus oro uoste kartu su kitų institucijų atstovais pasitiko iš karo alinamos Rytų Ukrainos Donecko srities atvykusią Lietuvos pilietės šeimą.

Šeimą sudaro šeši asmenys – Lietuvos pilietė, jos dukra su vyru ir trys mažamečiai vaikai. Jie laikinai apgyvendinti

Druskininkuose.

Tai pirmoji šeima, kuri atvyko įgyvendinant 2015 m. liepos 29 d. priimtą Vyriausybės nutarimą dėl Lietuvos piliečių ir lietuvių kilmės asmenų perkėlimo iš Ukrainos Donecko ir Luhansko sričių bei Krymo į Lietuvos Respubliką ir valstybės paramos jų integracijai.

Šiuo metu yra apie 50 Lietuvos piliečių ir lietuvių

kilmės asmenų, kurie norėtų persikelti į Lietuvą iš Krymo ir Rytų Ukrainos, tačiau dėl įtemptos padėties sąrašas nuolat kinta.

Šeimos kelionę į Lietuvą organizavo Užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos ambasada Ukrainoje. Už asmenų apgyvendinimą ir integraciją Lietuvoje atsakingos Socialinės apsaugos ir darbo bei Vidaus reikalų ministerijos.

LR URM

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė su darbo vizitu vyko į Latviją. Šalies vadovė ten dalyvavo NATO strateginės komunikacijos ir kompetencijos centro inauguracijoje. Jis įkurtas pernai metais kovai su NATO narėms priešiška propaganda. D. Grybauskaitės teigimu, centras ypač svarbus, atsižvelgiant į šiandieninę geopolitinę situaciją. Viešėdama Latvijoje ji taip pat susitiko su jos vadovu Raimondu Vėjuoniu, su kuriuo aptarė dvišalius santykius, Baltijos regiono saugumą bei bendradarbiavimą NATO.

1991-ųjų sausio 13-tąją per sovietų agresiją tėvo netekęs žinomas psichologas Robertas Povilaitis kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, ragindamas tirti tuometinio Sovietų Sąjungos vadovo Michailo Gorbačiovo atsakomybę. Prokurorai rengiasi artimiausiu metu teismui perduoti bylą su 69 įtariamaisiais. R. Povilaitis prašo peržiūrėti turimus įrodymus ir svarstyti galimybę M. Gorbačiovui suteikti specialaus liudytojo statusą. Toks statusas suteikiamas, jei yra duomenų apie asmens galimą nusikaltimą, bet jų nepakanka pripažinti įtariamuju. Sausio 13-osios byloje Lietuvos prokurorai jau prašė Rusijos apklausti M. Gorbačiovą, bet prieš trejus metus pranešė, kad Maskva atsisakė tai padaryti. R. Povilaičio teigimu prokurorai nebandė apklausti tuomečių Komunistų partijos Centro komiteto Politinio biuro narių Vadimo Medvedevo, Anatolijaus Černiajevo, kurie galėtų duoti parodymus dėl Gorbačiovo vaidmens. Lietuvos generalinės prokuratūros atstovė spaudai Rita Stundienė sakė, kad R. Povilaičio prašymas gautas ir šiuo metu nagrinėjamas.

Šiemet Estijai organizuojant Europos totalitarinių režimų aukų atminties dienos minėjimui skirtus renginius, į juos rugpjūčio 22-23 d. atvyko aštuonių Europos šalių Vyriausybių atstovai, o ministrų lygiu buvo atstovaujama tik Lietuvai ir pačiai Estijai. Anot Lietuvos teisingumo ministro Juozo Bernatonio, derėtų pasvarstyti, ar nereiktų kitais metais šios tragiškos atminties dienos paminėti Briuselyje, nes iki šiol šie renginiai buvo organizuoti tik Vidutio ir Rytų Europos valstybių sostinėse.

Europos totalitarinių režimų aukų atminties dienos minėjimo renginiais Estija tęsia 2011 metais Europos Sąjungos (ES) teisingumo ministrų įtvirtintą tradiciją. Sprendimas ES mastu pagerbti totalitarinių režimų aukų atminimą priimtas Vengrijos, Lenkijos ir Lietuvos iniciatyva, Vengrijos pirmininkavimo ES Tarybai laikotarpiu. ES Tarybos sprendimu totalitarinių režimų atminties diena minima kasmet rugpjūčio 23-ąją, Molotovo – Ribentropo pakto pasirašymo dieną. Šią dieną valstybės narės kviečiamos savo istorijos kontekste pažymėti totalitarinių diktatūrų aukų atminimą.

Lietuvos Seimo Pirmininkė Loreta Graužinienė Stokholme vykusiame Šiaurės ir Baltijos šalių (NB8) parlamentų pirmininkų susitikime paragino Europos valstybes suformuoti stiprų ir veiksmingą bloką Ukrainos klausimu. Prieš tai Ukrainoje viešėjusi Lietuvos Parlamento vadovė pristatė teigiamus poslinkius šioje šalyje kovojant su korupcija, šios šalies pažangą dėl bevizio režimo su Europos Sąjunga (ES), kitas vykdomas reformas. Seimo Pirmininkė akcentavo, kad Vakarų šalys privalo išlaikyti sankcijas Rusijai ir teikti visokeriopą pagalbą Ukrainai.

Vilniaus meras Remigijus Šimašius žada imtis priemonių, kad Vilniuje neatsidarytų Maskvos namai, kol Rusijos sostinėje bus įstrigęs analogiškas Vilniaus namų projektas. Anot R. Šimašiaus, vertinant geopolitinę situaciją regione, šiuo metu „tikrai ne laikas“ Lietuvos sostinėje atsidaryti Maskvos namams, kurių oficialiai skelbiamas tikslas – plėtoti kultūros ir verslo ryšius bei „gerus kaimyninius santykius“. „Kai buvau susitikęs su Rusijos ambasadoriumi, labai aiškiai pasakiau, kad pirmiausia negali būti taip, kad Maskvoje vilkinami Vilniaus namų sprendimai, o Vilniuje viskas sklandžiai vyksta. Tai yra dvišalis dalykas ir kol Maskvoje nebus išspręsti tie dalykai, tikrai, sakykime, bus imamasi priemonių, kad neatsidarytų”, – penktadienį žurnalistams sakė R. Šimašius. Konkrečių žingsnių jis neminėjo, tik užsiminė, kad „arsenale priemonių yra”.

Maskvos namų prie A. Juozapavičiaus ir Rinktinės gatvių sankryžos statybos vyksta nuo 2010 metų, jį finansuoja Maskvos savivaldybė. Maskvos namus tikimasi užbaigti iki šių metų pabaigos arba kitų metų pradžios. Vilniaus namų projektas Maskvoje yra įstrigęs.

Estija kitamet žada pirkti daugiau dujų iš suskystintųjų gamtinių dujų terminalo Klaipėdoje. Tai pranešė premjeras Algirdas Butkevičius, iš Palangoje rugpjūčio 22-23 d. vykusio Baltijos valstybių ministrų pirmininkų neformalaus susitikimo. Pasak jo, aptarti bendri susisiekimo projektai, taip pat regiono saugumo, nelegalios migracijos ir kiti klausimai, bet daugiausia dėmesio visgi skirta energetiniam saugumui. Baltijos premjerai neformaliai susitinka kasmet vis kitoje valstybėje. **LR URM, LRT, ELTA**

LIETUVOS LIAUDIES BUITIES MUZIEJUS RUOŠIASI SUDOMINTI DAUGIAU LANKYTOJŲ



Natūralioje gamtinėje aplinkoje veikiančio Lietuvos liaudies buties muziejaus pagrindinis tikslas – sudominti ir šviesti žmones, kad jie žinotų lietuvišką buitį, nepamirštų senųjų tradicijų. Tai pabrėžė kultūros ministras Šarūnas Birutis, rugpjūčio 20 dieną lankydamasis Rumšiškėse įsikūrusiame muziejuje.

Lietuvos liaudies buties muziejaus rinkinį sudaro 90 820 eksponatų, o parodoms ir vidaus ekspozicijoms skirtas plotas siekia 6 662 kv. metrus. Pažymėtina, jog muziejaus lauko ekspozicijoms skirtas plotas (193,8 ha) yra didžiausias iš nacionalinių ir respublikinių muziejų. Per 2014 m. muziejus restauravo ir prevenciškai konservavo 5 734 eksponatus, t.y. net 22,3 proc. nuo visų eksponatų, kuriuos reikia restauruoti ir prevenciškai konservuoti.

Lietuvos kultūros ministras pasidžiaugė, kad 2014 m. muziejų aplankė beveik 88 tūkst. lankytojų, t.y. 7 680 lankytojais daugiau nei 2013 m., o šmet jų tikimasi sulaukti iki 100 tūkstančių.

Vertinant muziejaus edukacinę veiklą kitų Lietuvos respublikinių muziejų kontekste pažymėta, jog šio muziejaus rodikliai patenka į geriausiųjų trejetuką. 2014 m. muziejus surengė 925 edukacinius užsiėmimus, kuriuose dalyvavo 15 463 lankytojai. Lankytojai užsiėmimus gali rinktis net iš 33 skirtingų edukacinių užsiėmimų temų. Pasak muziejaus direktorės Violetos Reipaitės, ypač daug lankytojų sulaukiama Kalėdų ir Užgavėnių tradicijoms skirtuose edukaciniuose renginiuose.

Iš kitų respublikinių muziejų Lietuvos liaudies buties muziejus išsiskiria renginių apimtimi. Muziejus organizuoja didelės apimties renginius Užgavėnių, Velykų,

Joninių, Žolinių švenčių metu, kurie kasmet sulaukia ypač didelio lankytojų susidomėjimo.

2014 m. muziejus atnaujino 4 ekspozicijas ir surengė 17 parodų. Muziejus planuoja sutvarkyti daugiau kaip prieš keturis dešimtmečius pastatytus pagrindinius muziejaus vartus ir čia įrengtą ekspozicijų salę, kad joje būtų sudarytos geresnės sąlygos įvairioms parodoms rengti.



Muziejuje šiuo metu dirba 112 darbuotojų, iš kurių 23 muziejininkai, 17 administracijos darbuotojų, kiti dirba ūkinėje dalyje. Pasak muziejaus direktorės, muziejuje pastaruoju metu įsidarbino jaunų muziejininkų ir gidų, tai siejama su nuosekliai didėjančiais atlyginimais kultūros darbuotojams.

Muziejus finansuojamas ne tik iš valstybės biudžeto, bet ir pats randa būdų užsidirbti reikiamų lėšų, teikdamas įvairias paslaugas, rengdamas

šventes vaikams ir šeimoms, autentiškos muziejaus erdvės traukia Lietuvos ir užsienio kino kūrėjus.

Bemaž prieš 50 metų įsteigtas Lietuvos liaudies buties muziejus priskiriamas etnografijos muziejų rūšiai. Jo ekspozicija – natūralioje gamtinėje aplinkoje pastatytuose statiniuose įrengti eksterjerai, interjerai, eksponuojama buitis, amatai, verslai, agrotechnika, etnobotanika. Lankytojus traukia ne tik etnografinės Lietuvos regionų sodybos, bet ir atkurta senojo Lietuvos miestelio aplinka, sename ažuolyne atgimstanti senojo dvaro erdvė, skaudžią tremtinių dalį menantys gyvenamieji statiniai, memorialiniai objektai.

Šiuo metu intensyviai keičiami susidėvėję mediniai ir šiaudiniai istorinių pastatų stogai. Sutvarkius į muziejaus teritoriją perkeltą buvusio Aristavėlės dvaro rūmų pastatą, jame ketinama įkurdinti medinės architektūros paveldo konservavimo, tyrimų ir mokymo centrą. Kartu su partneriais iš Norvegijos vykdomas Salų etnoarchitektūrinio kaimo (Ignalinos r.), kurio pastatų savininkas yra Lietuvos liaudies buties muziejus, dviejų sodybų sutvarkymo ir atgaivinimo projektas.

Lietuvos kultūros ministerijos informacija ir nuotraukos



KULTŪROS KRONIKA

Š.m. rugpjūčio 19 d. Lietuvos valstybinis choras „Vilnius“ (vyr. dirigentas Artūras Dambrasas) išvyko į tarptautinį festivalį Lenkijoje „II Tarptautiniai susitikimai su stačiatikių giesmėmis“ („II Międzynarodowe Spotkania z Muzyką Cerkiewną“). Festivalio koncertai iki rugpjūčio 23 d. vyko Didžiosios Lenkijos vaivadijos miestuose ir miesteliuose, tarp jų ir Poznanėje. Choras „Vilnius“ giedojo stačiatikių giesmes net septyniuose festivalio koncertuose. Festivalyje dalyvavo profesionalūs chorai iš Lenkijos, Lietuvos, Baltarusijos ir kitų šalių.

Berlyne, Konrado Adenauerio fonde rugpjūčio 26 d. atidaryta keliaujanti šiuolaikinės lietuvių tapybos ir fotografijos paroda „Zachor. Žydiškojo Vilniaus įvaizdžių topografija“, parengta LR kultūros atašato Vokietijoje, Moses – Mendelssohno Europos žydų studijų centro (Potsdamas) bei Dailininkų sąjungos galerijos. Parodoje, kuri buvo eksponuojama Vilniaus miesto rotušėje kovo mėnesį, po Berlyno toliau tęs savo kelionę į Pietų Afriką, Izraelį, Argentiną ir kitas šalis, kuriose gyvena gausios litvakų bendruomenės. „Zachor“ – žodis hebrajų kalboje reiškiantis „prisimink“, tad paroda, kurioje daugiau nei 10 žinomų lietuvių menininkų reflektavo žydiškojo Vilniaus istoriją, Berlyne bus papildyta Brazio nuotraukomis, pasakojančiomis apie praeito šimtmečio Vilnių.

Muzikos ir meno festivalio „Cycle“ metu, Islandijoje, Reikjaviko priemiestyje Kópavogur, įvyko dviejų profesionalių styginių ansamblių - Naujųjų idėjų kamerinio orkestro NIKO ir kvarteto SKARK - bendras koncertas. Pirmojoje koncerto dalyje kolektyvas Skark atliko šiuolaikinio islandų kompozitoriaus kūrinių. Orkestro NIKO koncertinėje programoje – dirigento ir kompozitoriaus Gedimino Gelgoto kūriniai. Pabaigą vainikavo bendras abiejų kolektyvų pasirodymas, kuriame – XIX a. gyvenusio ir kūręsio žydų kompozitoriaus Wolf Ebann kūriny. Koncertas yra viešosios įstaigos „Kintai Arts“ ir Islandų kamerinės muzikos festivalio kartu įgyvendinamo tarptautinio projekto „Praeities ir dabarties muzika Lietuvos – Islandijos dialoge“ dalis. Projektas finansuojamas pagal Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programą „Europos kultūros paveldo kultūros ir menų įvairovės skatinimas“.

Ukrainos pietvakariuose, Besarabijos stepėje, Frumušikos Novos kaimo žaliojo turizmo komplekse, dažnai šalia Ukrainos vėliavos kyla ir Lietuvos trispalvė. Atstatytame daugiataučiaame kaime įrengtas etnografinis muziejus, vyksta dailės plenerai, kuriuose dalyvauja Lietuvos menininkai. Jie čia kviečiami pažinti šešių tautų kultūrą ir istoriją.

LRT, LRKM

TRAKŲ SALOS PILIES EKSPOZICIJĄ PAPILDYS VITRAŽAI

Rugpjūčio 22 d., renginio „Senųjų amatų dienos“ Trakų salos pilyje vyko dailininko, vitražisto Nerijaus Baublio aštuonių vitražų Vyčio tema pristatymas. Renginį organizavo Trakų istorijos muziejus.

Lietuvos nepriklausomybės 25-mečiui menininkas sukūrė šešis vitražus su Vyčiu, kurie buvo eksponuojami Lietuvos Respublikos Seime. Dabar dar dviem darbais papildyta kolekcija bus nuolatinės Trakų istorijos muziejaus ekspozicijos dalis. „Žalgirio mūšis“, „Trakų pilis“, „Vienybė težydi“, „Ugninis raitelis“, „Litvaniai“ ir kiti vitražai papuos trijų pilies menų langus.

Raitelis dar iki atsirandant herbui simbolizavo Lietuvos didįjį kunigaikštį ir jo giminę. Pirmą kartą raitelis ant žirgo kaip valstybės ženklas panaudotas didžiojo kunigaikščio Algirdo 1366 metais. Ankstyvojoje Lietuvos heraldikoje raitelis dažnai vaizduotas pasirengęs pirmam šuoliui – gynybai. Tuo metu jis dar neturėjo Vyčio vardo. Šį terminą (tik raiteliui) XIX a. viduryje pirmasis panaudojo Simonas Daukantas, o herbui – 1884 m. „Aušroje“ Mikalojus

Akelaitis. Vyčio terminas galutinai nusistovėjo XX a. 4 dešimtmetyje. Įvairavo ir raitelio atvaizdas. Tik 1991 m. rugsėjo 4 d. Heraldikos komisija aprobavo dailininko A. Každailio sukurtą herbo variantą – jis naudojamas iki šiol.

„Vytis yra mūsų – lietuvių tautos – kovų už laisvę simbolis. Amžiai bėgo ir raitelis ant žirgo tapo valstybingumo simboliu. Man labai patinka mūsų valstybės simbolika, mielai ją vaizduoju vitražuose“, – sako dailininkas Nerijus Baublys.

Nerijus Baublys gimė Panevėžio mieste. Tapyti pradėjo nuo 11 metų. Jau tada apsisprendė, kad užaugs bus dailininkas. 2001 metais baigė Vilniaus dailės akademijos vitražo specialybę. Sukūrė vitražų Šventojo apaštalo Pauliaus bažnyčiai Visagine. Tačiau jis kuria ne tik vitražus. Visada jautė meilę tapybai. Tapybos darbai yra iškeliavę į Švediją, Angliją, Vengriją, Saudo Arabiją. Nuo 2013 metų Nerijus Baublys yra Lietuvos dailininkų sąjungos narys.

Daugiau informacijos tinklalapyje www.trakaimuziejus.lt

LRKM

LIETUVIŲ KALBOS GYNĖJAS – GARSUS KALBININKAS PROFESORIUS VINCAS URBUTIS

Š.m. liepos 12 d. amžinybėn išėjo iškilus Vilniaus universiteto Baltistikos katedros profesorius, baltų kalbų etimologijos ir žodžių darybos tyrėjas, lietuvių kalbos gynėjas, labai išgarsėjęsio dviejų laidų sulaukusio veikalo „Lietuvių kalbos išdavystė“ autorius, profesorius, habilituotas daktaras **Vincas Urbutis**.

Profesoriaus Vinco Urbutio, gimusio 1929 m. vasario 26 d. Mažeikių rajono Petraičių kaime, mokslo kelias glaudžiai susijęs su Vilniaus universitetu. Čia baigė lituanistikos studijas, parašė ir apgynė abi – daktaro ir habilituoto daktaro – disertacijas (1956 ir 1971 m.). 1954 m. pradėjo dirbti VU Lietuvių kalbos katedroje ir 1963 m. tapo docentu. Vėliau perėjo į 1973 m. įkurtą Baltų filologijos katedrą ir po metų tapęs profesoriumi joje išdirbo iki 1994 m. Pradėjęs 1965 m. leisti mokslo žurnalą *Baltistica*, V. Urbutis buvo įtrauktas į redaktorių kolegiją, kuriai priklausė iki šiol.

Trumpai ir paprastai V. Urbutį būtų galima apibūdinti kaip vieną ryškiausių baltų kalbų žodžių bei žodynų tyrėją



Prof. Vincas Urbutis 1929-2015. („Lietuvos žinios“)

J.Žemaitytės nuotr.

ir pripažintą baltistikos autoritetą. Jis ėmėsi šiuolaikiškai analizuoti lietuvių kalbos leksikologijos ir žodžių darybos problemas, todėl Profesoriaus parengti lietuvių kalbos daiktavardžių darybos aprašai paskelbti *Lietuvių kalbos gramatikoje* (1965) bei *Dabartinės lietuvių kalbos gramatikoje* (1994), o teoriniai žodžių darybos klausimai aptarti klasikinėje tapusioje monografijoje *Žodžių darybos teorija* (1978; II leidimas 2009).

Už veikalą „Lietuvių kalbos gramatikos“ (1965 m.) jam su kitais kalbininkais 1977 m.

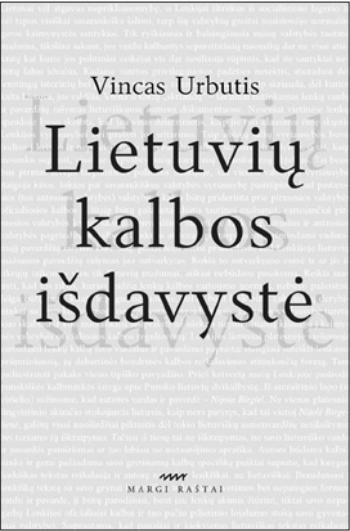
buvo paskirta Lietuvos valstybinė premija.

V. Urbutis iš viso yra paskelbęs per 130 straipsnių, 50 recenzijų. Dauguma jų paskelbti rinkiniuose Baltų etimologijos etiudai (2 tomai, 1981, 2009), Knygos apie žodžius (2010).

1997 m. kuomet Valstybinė lietuvių kalbos komisija (VLKK) priėmė savo garsųjį nutarimą Nr. 60, leidžiantį užsieniečių vardus ir pavardes rašyti vadinama „originalo“ kalba prof. V. Urbutis kartu su Justinu Marcinkevičiumi, Marcelijumi Martinaičiu ir

kitais iškiliais lietuvių nacionalinės kultūros žmonėmis ryžtingai stojo ginti lietuvių kalbą nuo jai svetimos asmenvardžių rašybos. Garsūs kalbininkai ir kultūros veikėjai kritikuodami lietuvių kalbą dariantį minėtąjį VLKK nutarimą tuomet prirašė sunkiai suskaičiuojamą straipsnių ir pareiškimų šūsnį, o profesorius Vincas Urbutis neapsikęsdamas parengė ir dviem leidimais išleido knygą „Lietuvių kalbos išdavystė“ (1-asis leidimas 2006 m., 2-asis leidimas 2007 m.). Šioje plačiai išgarsėjusioje knygoje profesorius pasmerkė brukamą originalią tikrinių svetimvardžių rašybą žiniasklaidoje ir knygų leidyboje ir įvardijo tai – lietuvių kalbos išdavyste. Mokslininkas įtikinamai parodė, kaip tokia rašyba kenkia lietuvių kalbos dvasiai ir griaua jos savitumą.

Prof. V. Urbutis aiškiai ir argumentuotai pasisakė ir prieš politikų bandymą įteisinti nelietuvišką svetimvardžių rašybą Lietuvos Respublikos piliečių pasuose ir kituose oficialiuose dokumentuose. Pasak jo, leidimas nelietuviškais rašmenimis rašyti asmenvardžius vietoj valstybine kalba užrašytų, ar net šalia sulietuvintų būtų



paprastąsias lietuvių kalbos išdavystė. „Asmenvardžiai – centriniai, svarbiausi paso teksto žodžiai, todėl toks dviejopas jų vartojimas jau būtų tolygus perėjimui prie dvikalbystės, kartu – ir Konstitucijos laužymui, o tai visiškai nereikalinga – lietuvių kalba pajėgi savaip prisitaikyti visų pasaulio kalbų vardus ir juos sėkmingai vartoti vienus“, – rašė profesorius.

Pastarąjį dešimtmetį profesorius itin daug dėmesio skyrė svetimvardžių ortografijai, argumentavo būtinybę juos rašyti lietuviškais rašmenimis. Iki pat mirties, nepaisydamas silpnų akių, atidžiai skaitė naujausią mokslo literatūrą, domėjosi asmenvardžių istorija bažnyčių metrikų knygose.

alkas.lt

NAISIŲ BENDRUOMENĖ – KELIAUJANTI BENDRUOMENĖ

Naisių gyvenvietę, esančią Šiaulių rajono savivaldybės rytuose, atranda vis daugiau žmonių: susipažinti su šiuo kraštu atvyksta būriai ekskursantų, šeimos ar pavieniai lankytojai. Visi laukiami Naisių kultūrinės erdvės ir po atviru dangumi įkurtuose muziejuose: Šiaulių rajono literatūros muziejuje (Z. Gėlės namuose), Baltų dievų, Inkilų, Baltų žolynų muziejuose, kultūros namuose įkurtame Naisių žemės istorijos muziejuje, Žemaitukų žirgyne, naujai supiltoje Baltų arenoje. Atvykusieji gali naudotis nemokamomis gidų paslaugomis arba savarankiškai aplankyti norimas vietas.

Naisiškųjų jau nebestebina kasdieniai lankytojų būriai

ir kiekvienas gyventojas didžiuojasi galėdamas svečiams parodyti gražią, jaukią ir puoselėjamą aplinką. Mylintiems savo kraštą, jos istoriją visada norisi susipažinti ir su kaimynų bei tolimesnių vietovių praeitimi ir dabartimi, todėl naisiškiai mėgsta pakeliauti. Vyresnieji pasakoja, kad kelionių tradicija tęsiama jau ne vieną dešimtmetį.

Kelionių padaugėjo, kai 2009 m. buvo įkurta Naisių bendruomenė, kuriai nuo pirmos dienos vadovauja Rita Žukauskienė. Būdama dar ir Šiaulių rajono literatūros muziejaus darbo organizatorė, ji puikiai supranta istorijos, kultūros, literatūros svarbą žmogui, todėl parenkami maršrutai

visada yra prasmingi ir turiningi. Keliauti tapo dar patogiau, kai „Agrokonzernas“ įsigijo autobusą, kuriuo dabar naisiškiai vyksta į visas keliones, ir yra dėkingi Ramūnui Karbauskui už galimybę naudotis šia transporto priemone. Aplankyta jau daug Lietuvos vietų, vykta į Estiją, Latviją, Lenkiją. Kelionės dažniausiai būna pažintinės, norima sužinoti, kuo įdomios ir svarbios lankomos vietos. O vasarą vieną dieną vykstama į Lietuvos pajūrį – tai poilsiui skirtas laikas, kurį kiekvienas išnaudoja skirtingai: vieni kaitinasi saulėje, kiti lanko muziejus, tretį sportuoja važinėdami dviračiais ar žaisdami tinklinį.

Šiais metais naisiškiai keliavo tris kartus: gegužės mėnesį buvo aplankytas pamario kraštas (Švėkšna, Ventės ragas, Rambynas, Bitėnai, Mingės kaimas, laivu plaukta į Kuršių marias), liepos mėn. – Palanga (poilsinė kelionė), o rugpjūčio 7 d. – Latvija.

Į kaimyninę Latviją ekskursija rengiama jau ne pirmą kartą, bet kiekvieną kartą lankomos vis kitos vietos. Keliauja skirtingo amžiaus žmonės, todėl stengiamasi, kad įdomu būtų visiems. Šios kelionės tikslas buvo aplankyti Rygos zoologijos sodą bei Rundalės rūmus. Zoologijos sode augi-



Rundalē, Latvija.

Alinos Šalavėjienės nuotr.

nami gyvūnai ir paukščiai (ypatingai tolimųjų kraštų) nepaliko abejingų: grakščiu didingumu žavėjo žirafos, dryžuotieji zebrai, puošniais ragais – elniai, išraiškingu stotu – begemotai, kai kuriems šiurpuliukai nugara bėgiojo stebint šaltakraujus gyvūnus (varles ir gyvates) ar tamsoje gyvenančius skorpionus, peles. Įspūdžių tikrai netrūko ir vaikams, ir suaugusiems: Rygos zoologijos sodas buvo lyginamas su kitais lankytais zoologijos sodais, antrą kartą besilankantys stebėjo jo permainas.

Antroji tą dieną lankyta vieta – didingieji XVIII a. F. B. Rastreli projektuoti Rundalės rūmai ir parkas – Kuržemės hercogo Ernsto Johano Birono vasaros rezidencija. Trumpai susipažinę su rūmų bei juose gyvenusių šeimų (Bironų, Zubovų ir Šuvalovų) istorija, naisiškiai aplankė pagrindines baroko bei rokoko stiliaus sales, kurios stebino puošnumu

bei prabanga. Labai įdomi ir turtinga ten eksponuojama istorinė kolekcija, menanti rūmų klestėjimo laikmetį. Pietinėje rūmų pusėje pasitiko įspūdingas prancūziško stiliaus parkas: gyvatvorių ornamentuose įrėminti gėlynai, didžiulis rožynas, įdomiai suformuotos pergolės, skiriančios parko zonas. Didžiulį įspūdį paliko Latvijos pasididžiavimas – Rundalės rūmai, dažnai vadinami ir Baltijos Versaliu.

Naisiškųjų kelionė, kurią lydėjo kaitri rugpjūčio saulė, paliko daug gerų prisiminimų. Grįždami namo tradiciškai dėkojome vairuotojui Vadimui Šapovalovui, vienas kitam bei kelionės organizatorei R. Žukauskieni, kuri užsiminė, kad rudenį planuojama aplankyti teatrą. Pritardami anglų rašytojo bei žurnalisto G. K. Čestertono minčiai, jog „kelionės lavina protą“, kelionių tradiciją tikrai tęsime.

Alina Šalavėjienė



Naisiškiai Švėkšnoje.

Vytauto Šalavėjaus nuotr.



RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 5-6 dienomis, ŠALFASS golfo 50-tas turnyras, Evergreen Resort, Cadillac, MI. Dėl informacijos – Al Nagevičius (330) 721-2424.

Rugsėjo 12 d., šeštadienį nuo 6:30-9:00 val. v. ir rugsėjo 13 d., sekmadienį, nuo 11:30-2:00 val. p. p. Nijolės Palubinskienės meno darbų ir Linos Palubinskaitės sidabro papuošalų paroda Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje, 18022 Neff Rd., Cleveland, OH 44119.

Rengia Korp! Giedra

LIETUVOJE TYRINĖJAMA AKMENS AMŽIAUS GYVENVIETĖ

Jonavos rajone, Pabartonyse, archeologai tyrinėja akmens amžiaus gyvenvietę. Tūkstančiai radinių, tikimasi, padės atskleisti, kaip prieš keliolika tūkstančių metų, pasitraukus ledynui, ši vietovė buvo apgyvendinta.

Netoli Jonavos esančiame Tartokų miške užrašas byloja kadaise čia buvus akmens amžiaus gyvenvietę. Šią vietovę dar pernai pradėję kasinėti archeologai atskleidė, kad iš tiesų ji yra kiek toliau nuo pažymėtos vietos – ant Želmenos upelio kranto.

„Akmens amžiuje čia buvo apsištota tikrai ne vieną kartą ir mes tai akivaizdžiai matome iš radinių: pirmieji gyventojai čia atėjo vėlyvojo paleolito pačioje pabaigoje arba ankstyvajame mezolite, o po to, po kokių 4–5 tūkst. metų, vėl buvo užėję kiti žmonės“, – pasakoja archeologė Gabrielė Gudaitienė. Ji sako, kad daugiausiai akmens amžiaus gyvenviečių rasta Pietų ir Vakarų Lietuvoje. Tuose regionuose – daug titnago, todėl žmonės rinkosi teritorijas, kuriose be vargo galėjo pasigaminti reikalingų įrankių. Tuo metu Neris žemupyje titnago nedaug, o ekspedicijoje randamas – itin aukštos kokybės. Tyrinėtoja spėja, kad netoliese tekanti Neris galbūt viliodavo būrius ištroškusį gyvūnų, žmonėms buvo patogų juos medžioti, todėl jie čia ir apsistojo. „Matome,

kad žmonės buvo atsinešę tikrai geros kokybės titnago, čia jį skaldė, todėl darome prielaidą, kad jie čia jį atsinešė iš kažkur piečiau.

Radinių yra tikrai gausu, didžioji jų dalis yra akmens amžiaus titnago skaldymo šiukšlės, nuskilę tuomet, kai buvo gaminami įrankiai“, – sako G. Gudaitienė.

Akmens amžiui būdingų įrankių liekanų rasta gerokai mažiau – jos skaičiuojamos vienetais. Tyrinėtojai aptiko ir kitiems laikotarpiams priskiriamų radinių. Rasti kirveliai ir keramika liudija čia buvus žmonių prieš 2 tūkst. metų iki Kristaus, aptikta iš geležies amžiaus likusių puodų šukių, taip pat viduramžių keramikos ir geležies šlako. Pabartonių istorija baigiasi XX amžiuje, atkasta daugybė šiam periodui būdingų radinių: kulų, gilzių ir kitų Antrojo pasaulinio karo liekanų. „Niekada nežinau, ką rasi. Visada smagu prisidėti prie mokslinių tyrimų. Tai nėra komercinė archeologija, kuri man nėra priimtina“, – teigia ekspedicijos dalyvė Alina Mikolėnaitė.

Neris žemupyje būta ir daugiau akmens amžiaus gyvenviečių. XX amžiaus viduryje aptiktos Drąseikių, Skarulių, Eigulių didžiulės gyvenvietės buvo sunaikintos tiesiant kelius, kasant smėlį karjeruose. Iki šių dienų išliko tik paviršinių radinių kolekcijos.

LRT

VILNIUJE ATKURIAMA UNIKALI BAŽNYČIA

Vilniuje restauruojama vienintelė renesansinė Šventojo Stepono bažnyčia. Pasak restauratorių, bažnyčią puošia 17-ame amžiuje iš medžio anglies sukurti ornamentai. Tokios sgrafito tapybos, pasak specialistų, visoje Europoje yra išlikę labai nedaug.

Šventojo Stepono bažnyčia Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje buvo labai svarbi vieta – čia prasidėdavo visi iškilmingi karalių, kunigaikščių, karvedžių sutikimai. Toliau eiseną judėdavo Rūdninkų gatve, pro Rotušę iki Valdovų rūmų, Vilniaus Katedros. Pasak paveldosaujininkų, ši bažnyčia buvo simboliniai Vilniaus vartai. Prieš dešimt metų pradėjus restauruoti pastatą atrasta išlikusių unikalių sgrafito tapybos fragmentų.

„Mes renesansinių visiškai nesugadintų bažnyčių iš esmės neturime – jos yra prikrautos baroko elementų. Čia turime gražią, švarią ir svarbiausią, su

sgrafitu. To aš daugiau Lietuvoje nežinau“, – teigė Kultūros paveldo departamento Vilniaus sk. vedėjas Vitas Karčiauskas.

Pasak restauratorių iš pažiūros nesudėtingas ornamentas iš tiesų atkuriamas labai lėtai. Pagal senąsias technologijas dirbantys meistrai per dieną restauruoja ne daugiau kaip vieną kvadratinį metrą.

„Kai kur ornamentų nėra išvis išlikę. Kur jie matosi, yra tinkuojama tamsiu sluoksniu, tada šviesiu ir tada ornamentas yra nukopijuojamas. Paskui tas šviesus sluoksnius yra nupjaustomas su skalpeliais“, – pasakojo darbus atliekančios UAB „Domus antiquus“ direktorius, darbų vadovas Rimantas Kurlinskas.

Medžio anglys, kalkės ir smėlis – bažnyčios fasadai atkuriami naudojant tik senąsias medžiagas. Projekto vadovai tikisi, kad darbus baigs po dvejų metų.

„Atsižvelgiant į šių metų finansavimą, kai darbams yra



Šventojo Stepono bažnyčia.

vilnius.lt

LIETUVIŲ TAUTOSAKOS IŠTEKLIAI IR ŽODYNAI – JAU INTERNETE

Įvairūs tautosakos kūriniai, lituanistinės duomenų bazės su vietovardžiais ir pavardėmis, taip pat žodynai nuo šiol bus prieinami internete.

Kuriant lietuvių kalbos išteklių informacinę sistemą, šie duomenys įkelti į internetinį portalą lkiis.lki.lt, pranešė Lietuvių kalbos institutas.

„Šiuo metu tai didžiausias

vientisas lituanistinių žinių telkinys pasauliniame interneto tinkle, kuris ir toliau bus plėtojamas. Labai svarbu, kad portalas vartotojams suteikia galimybę ieškoti ir atskirose lietuvių kalbos išteklių kategorijose, ir bendrai per visas kategorijas. Šitokia visaapimanti paieškos sistema man leidžia be perdėjimo LKIIS pavadinti lietuvių kalbos google'iu“, – pranešime teigė Lietuvių kalbos instituto direktorė Jolanta Zabarskaitė.

Svetainės lankytojai ras elektronines kartotekas su lietuviškomis mįslėmis, liaudies dainomis, partizanų pokario dainomis bei kita tautosaka, Lietuvių kalbos žodyno informaciją. Čia bus galima rasti vienkalmius Dabartinės lietuvių kalbos, Sisteminių lietuvių kalbos, Sinonimų, Antonimų, Frazeologijos, Palyginimų žo-

„DIRVAI“ AUKOJO:

D.Januta, Oakland, CA.....	200
D.Bartkus, Beverly Shores, IN.....	100
A.Stempužis, Cleveland, OH.....	78
J.Ardys, Fairview, PA.....	50
D.Mackevičius - Baker, Shaker Hts., OH.....	50
R.Petrauskienė, Missouri, TX.....	45
A.Žemaitaitis, Santa Monica, CA.....	35
S.Džiugas, Lisle, IL.....	22
G.Likander, Kankakee, IL.....	15
R.Zinas, Bethlehem, PA.....	15
P.Paulauskas, Chicago, IL.....	13
M.Pažemėnas, Rancho Palos Vrd, CA.....	10
V.Butkus, Euclid, OH.....	5
A.Marchertas, Orlando Pk, IL.....	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

skirta apie 50 tūkst eurų, 70 proc prisidėjo Kultūros paveldo departamentas, likusią 28,5 proc – Vilniaus arkivyskupija. Jeigu ir toliau bus toks finansavimas, tai darbus užbaigsime per ateinančius 16–17 metų“, – teigė VĮ „Lietuvos paminklai“ direktoriaus pavaduotojas Valentinas Šimas.

Prie Vilniaus autobusų stoties esančią bažnyčią sunku pastebėti, nes ją vis dar supa automobilių remonto dirbtuvės, gatvių statybos įmonės sandėliai. Tačiau tikimasi, kad Vilniaus savivaldybei pavyks greičiau susitarti su verslininkais ir šie išsikels iš miesto centro. Juolab, kad kažkur po asfaltu, prie bažnyčios buvusiose kapinėse palaidoti ir daug žymių žmonių, pavyzdžiui Laurynas Stuoka-Gucevičius. *LRT*

dynus, taip pat daugiakalbius lietuvių–anglų, anglų–lietuvių, lietuvių–vokiečių, vokiečių–lietuvių, lietuvių–lenkų, lenkų–lietuvių, lietuvių–latvių, latvių–lietuvių, lotynų–lietuvių, senovės graikų–lietuvių žodynus.

Vartotojams pristatomos ir lituanistinės duomenų bazės su lietuviškomis pavardėmis, esamais ir istoriniais vietovardžiais, tarmėmis.

Žmonės, kuriems lietuvių kalba nėra gimtoji, galės pasinaudoti nuotolinio lietuvių kalbos mokymo moduliu, taip pat čia bus mokomieji lietuvių kalbos žaidimai „Kristijonas Donelaitis. Rašyba“ ir „Barbora Radvilaitė. Kalbos turtai“, originalus lietuviškas šriftas „Palemonas“.

Lietuvių kalbos išteklių sistema kurta trejus metus ir buvo finansuojama iš Ekonomikos augimo veiksmų programos.

LRT

V. NOREIKAI – ŠIAULIŲ GARBĖS PILIEČIO VARDAS

Šiaulių garbės piliečio vardas suteiktas šį rudenį 80-metį švęsiančiam tenorui Virgilijui Noreikai. Garbės piliečių regalijos miestui nusipelnusiems žmonėms įteikiamos Šiaulių gimtadienio išvakarėse.

Garsiam tenorui V. Noreikai miesto garbės piliečio regalijos bus įteiktos rugsėjo 11-ąją iškilmingame miesto tarybos posėdyje.

LRT

Korp! Giedra visus kviečia į

MENO PARODĄ

„GAMTOS GROŽIS“

Nijolė Palubinskienė – grafika

Lina Palubinskaitė – metalo darbai

Rugsėjo 12, 2015, 6:30 v. v. – 9:00 v. v.

Rugsėjo 13, 2015, 11:30 v. v. – 2:00 v. p. p.

**Šv. Kazimiero parapijos salė,
18022 Neff Rd., Clev., OH**

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

**Wanted CDL-A OTR Truck Drivers and
Owner Operators. Great pay!**
Call 708-235-1010
Location: Monee, IL 60449
www.elmaninc.com

**PERKAME GINTARĄ IR
GINTARO DIRBINIUS**
Prašu skambinti - tel. –708-603-5494

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN
Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

Now serving Lithuanians, including former Tempo Members!



**Latvian Cleveland
Credit Union**

1385 Andrews Ave.
Lakewood, OH 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvianccu.com

Hours: Mon-Wed and Fri 9:00AM-3:00PM
Sun 9:30-10:30AM (Fall-Spring)

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianccu.com &
www.facebook.com/latvianccu



JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

SPORTAS

**PASaulio JAUNIMO PLauKIMO ČEMPIONATE
AUksą IŠKOVOJO A. ŠIDLAUSKAS**



Andrius Šidlauskas. AFP

Pasaulio jaunimo (14–17 metų merginos bei 15–18 metų vaikinai) plaukimo čempionate Singapūre vienintelis Lietuvos atstovas 18-metis Andrius Šidlauskas sekmadienį triumfavo vaikinų 50 m rungties krūtine finale.

Lietuvis distanciją įveikė per 27,99 sek. ir laimėjo aukso medalį.

A. Šidlauskas su geriausiu

rezultatu pateko į finalą – jo rezultatas tarp šešiolikos pusfinalio dalyvių buvo absoliučiai geriausias – 28,16 sekundės.

Antras pusfinalyje buvo kroatas Nikola Obrovačas (28,21 sek.), trečias – rusas Antonas Čiupkovas (28,33 sek.)

Atrankos varžybose tarp 61 kvalifikacinių varžybų dalyvio Lietuvos plaukiko rezultatas buvo antras – 28,12 sekundės.

Greičiau atrankoje plaukė tik kroatas N. Obrovačas (28,11 sek.), o trečias kvalifikacinėse varžybose buvo rusas A. Čiupkovas (28,19 sek.).

Panevėžio „Žemynos“ plaukikas A. Šidlauskas pirmenybėse Singapūre iškovojo bronzą (1:01,26) vaikinų 100 m rungtyje krūtine, o dvigubai ilgesnėje distancijoje užėmė vienuoliktą (2:16,15) vietą.

LRT

**EUROPOS JAUNIMO PIRMENYBIŲ BRONZA –
LIETUVOS TINKLININKĖMS**

Šešta pergalė septintame mače Portugalijoje besibai giančio Europos jaunimo (iki 22 metų) paplūdimio tinklinio čempionato varžybas baigė merginų turnyre bronzą iškovojusios Ieva Dumbauskaitė ir Monika Povilaitytė.

Aštuntos pagal reitingą pajėgiausios Lietuvos paplūdimio tinklininkės rugpjūčio 30 d. popietį mažajame finale per 56 minutes po atkaklios kovos trijuose setuose – 2:1 (18:21, 27:25, 15:12) – privertė pasiduoti ketvirtojoje pozicijoje likusias septintas pagal skirstymą ruses Kseniją Dabižą bei Nadeždą Makroguzovą.

Rugpjūčio 30 d. pusfinalio rungtynes I. Dumbauskaitė ir M. Povilaitytė po 54 minutes trukusios trijų setų kovos – 1:2 (16:21, 21:19, 10:15) – pralaimėjo prieš į finalą



Europos jaunimo (iki 22 metų) paplūdimio tinklinio varžybose lietuvaitės su treneriu poilsio metu.

cev.lu

iškopusių 20-ą pagal reitingą lenkių Katarzynos Kociolek ir Dorotos Strag pranašumą.

Šios Lenkijos tinklininkės yra praėjusių metų Europos jaunimo (iki 22 metų) vicečempionės, o šiame čempionate iki finalo nužengė be pralaimėjimų.

I. Dumbauskaitė ir M.

Povilaitytė pogrupyje taip pat laimėjo visas trejas rungtynes, vėliau aštuntfinalyje 2:0 (21:14, 21:17) nugalėjo olandės Juliją Wouters bei Lauri Luijken (23 reitingas), o ketvirtfinalyje 2:1 (21:23, 21:17, 15:11) įveikė šveicares Dunją Gerson bei Laurą Caluori (29 reitingas).

LRT

**LIETUVĖS LAIMĖJIMAI PASAULIO LENGVOSIOS
ATLETIKOS VARŽYBŲ MARATONE**

Rugpjūčio 30 d. Pasaulio lengvosios atletikos pirmenybių Kinijos sostinėje Pekine moterų maratono (42 km 195 m) bėgime vienuoliktą vietą užėmė Rasa Drazdauskaitė – 2 valandos 31 minutė ir 23 sekundės.

Lietuvos bėgikė finišavo pirmoji tarp europiečių, užėmė aukščiausią vietą tarp Lietuvos maratonininkių per visą pasaulio čempionatų istoriją, pasiekė geriausią savo

sezono rezultatą bei įvykdė olimpinį normatyvą.

5 km R. Drazdauskaitė baigė per 17 min. 52 sek., 10 km – 35:35, 15 km – 53:23, 20 km – 1:11:21, o pusę maratono – 1:15:17.

Pranešime rašoma, kad visą pirmąją distancijos pusę lietuvė bėgo lyderių grupėje, kurią sudarė 17-19 bėgikių. Prasidėjus antrajai distancijos pusei, nutolo dvylikos pirmaujančių grupė, o kitos,

tarp jų ir Lietuvos bėgikė, atsiliko. Prie 30 km atžymos R. Drazdauskaitė atbėgo trylikta, vesdama persekiotojų grupelę. Atsilikimas nuo lyderių siekė 27 sekundžių. 35 km lietuvė baigė keturioliktą (2:05:17), o po 40 km buvo jau vienuoliktą (2:23:24).

Moterų maratono aukšą iškovojo etiopė Mare Dibaba (2:27:35), aplenkusi Kenijos bėgikę Helah Kiprop (2:27:36) ir Kenijoje gimusią Bahreino atstovę Eunice Jepkirui Kirwą (2:27:39).

LRT